

Život Cirkvi

Ročník 19

13/2012

23. apoštolská cesta Benedikta XVI. v Mexiku a na Kube

PC v praxi

PC. Možnože vám, ktorí ste vyrástli v období kedy vznikali počítače sa vynára obraz osobného počítača, čiže personal computer. A veľkým fanúšikom Steva Jobsa, zakladateľa veľkej počítačovej firmy, sa pri tejto skratke vybaví presný opak toho, čo si oni predstavujú pod pojmom dobre fungujúci počítač.

Omyl, dnešná doba nás vymaňuje z počítačového sveta. Hoci možno skratku PC veľmi nevnímame, ukrýva sa za ňou pomerne tvrdý diktát a tyrania, ktorú pociťujeme v médiách i vo verejnom živote už takmer na každom kroku. Ide totiž o skratku PC, teda „political correct”. Tzv. „politická korektnosť”. Slovníky o nej píšú ako „o koncipovaní mediálnych prejavov takým spôsobom, aby spôsobil čo najmenej potenciálnych urážok, najmä v súvislosti s menšinovými skupinami v spoločnosti. Politická nekorektnosť je naopak opozícia voči politickej korektnosti alebo uvádzanie informácií, ktoré oponujú koncepcii politickej korektnosti.” Toľko definícia. Chceme ukážku z praxe? Koncom mesiaca priniesli médiá správu o tom, že francúzska vláda vyhovelá feministickým organizáciám, podľa ktorých by sa pri oslovovaní nemalo poukazovať na slobodný alebo manželský stav žien. Zakázala teda vo verejnej komunikácii oslovenie Mademoiselle, teda slečna. Počujete dobre. Nie odporučila, nie diskutovala, zakázala.

Informovala o tom kancelária premiéra, ktorý všetkým úradom v krajine galského kohúta nariadil vyškrtnutie tohto pojmu z oficiálnych dokumentov.

Médiá zdôvodnili, že „nariadenie vlády je výsledkom dlhodobých aktivít tamojších feministických organizácií, ktoré takto žiadali o odstránenie významového rozdielu medzi oslovením slečna a pani. Podľa nich by sa totiž pri oslovovaní žien rovnako ako u mužov nemalo poukazovať na ich slobodný alebo manželský stav. Doterajšia prax bola podľa nich diskriminačná a sexistická.” A čuduj sa svete, médiá neprotestujú, nečudujú sa, nepíšu komentáre proti nariadeniam. Stačí však málo, obyčajné stretnutie biskupa a predstaviteľa štátu, aby sa vyrojili štvavé prejavy, články, komentáre, sociologické názory o tom ako sa Cirkev mieša do politiky a narúša zaužívané formy štátu... Medzi základné výrazy, ktoré political correct považuje za neprípustné patria i Vianoce /je potrebné ich podľa nich nahradiť výrazom zimné sviatky, aby neurážali nekresťanov/, z tých sa stávajú plnoštíhli, z pacienta klient zdravotníckeho zariadenia, a úplne neprípustné sú koncovy v pomenovaniach povolání, ktoré končia na –man. Podľa jazyka korektnosti ich treba všetky nahradiť príponou –person. Ide o známú „gender” politiku,

teda pomenovania bez určenia, či ide o mužský, alebo ženský rod. No a najviac som sa pobavil v oficiálnom slovníku politickej korektnosti na označní hlúpy. Jeho alternatíva je totiž „alternatívne inteligentný”.

Ide na vás hrôza? Tí, ktorí hlásajú slobodu slova vždy a za každú cenu vytiahnu zbrane tvrdého kalibru, ak má niekto opačný názor, ako oni sami. V odbornej literature sa často používa prípad J.P. Rushtona.

Keď začal v Kanade publikovať výsledky svojich výskumov, podľa ktorých sa ľudské rasy líšia vo viacerých prvkoch, došlo k týmto reakciám:

- premiér Ontaria žiadal jeho prepustenie z vysokej školy,
- vyšetrovanie políciou,
- útoky v prominentných novinách a televíznych staniciach, kde bol demonizovaný,
- nielen ľavicová tlač, ale aj jedno popredné pravicové periodikum odmietli uverejniť platený inzerát na jeho knihu.

Odborníci poukazujú na to, že žiadny z týchto útokov sa nezakladal na racionálnej argumentácii, ktorá by vyvrátila Rushtonove tvrdenia, ale išlo o emocionálne útoky na jeho „odpornú osobnosť”. Sociológovi Michaelovi Levinovi sa vyhrážali smrťou, nachádzal v pošte exkrementy, bol terčom podpaľáčstva a urážlivých telefonátov. Anthony Browne definuje politickú korektnosť ako „ideológiu, ktorá klasifikuje určité skupiny ľudí ako obeť, ktoré potrebujú ochranu pred kritikou a ktorých priaznivci veria, že iný prístup nie je možné tolerovať. Vo svojom výskume uvádza, že politická korektnosť vznikla ako reakcia na prevládajúce ideológie, ale postupne sa ideológiou stala ona sama. Podľa neho ide o marxizmus, ktorý sa z ekonomiky dostal do kultúrnej sféry.

Podľa pravidiel vzniku a potreby „political correct” mám dojem, že nastala doba, kedy by mali neoliberalní ľavicoví strážcovia korektnosti vyhlásiť novú ohrozenú skupinu. Kresťanov, ktorí sa stávajú stále viac obeťou nekorektnosti. Tí to ale majú vo svojich génoch. Našťastie. Prajem vám, drahí poslucháči, požehnané prežívanie Veľkonočných sviatkov. Kým nám ich médiá dovolia tak verejne nazývať.

RV, Jozef Kováčik

Benedikt XVI. priletel na 23. apoštolskú návštevu do Mexika

Mexiko, 24. marca (TK KBS/RV) - Po štrnásťhodinovom lete vstúpil v piatok o 16:27 miestneho času (23:27 stredo európskeho času) Benedikt XVI. na pôdu Latinskej Ameriky. Na letisko, vzdialenom 30km od mesta León, ho vítali tisíce veriacich.

Uvítací ceremoniál

Po prehliadke čestnej stráže a odznení hymien Vatikánu a Mexika privítal Benedikta XVI. v krátkom príhovore – častokrát prerušovanom nadšenými výkrikmi veriacich, mexický prezident Felipe de Jesús Calderón Hinojosa. Potom miestnych pozdravil už samotný Svätý Otec.

„Som nesmierne rád, že tu môžem byť. Vzdávam vďaka Bohu, že mi doprial realizovať túto túžbu, ktorá bola v mojom srdci už dlhý čas, povzbudiť vo viere Boží ľud tohto veľkého národa, a to na jeho vlastnej pôde. Vzťah mexického obyvateľstva voči Petrovmu nástupcovi je povestný, a ten naňho často pamätá vo svojich modlitbách. Hovorím to na tomto mieste, považovanom za geografický stred krajiny, ktoré túžil navštíviť od svojej prvej cesty, môj ctihodný predchodca, blahoslavený Ján Pavol II. Keďže to nemohol uskutočniť, požehnal ho a zaslal povzbudzujúce poslanstvo, keď prelietal nad ním. Teším sa z toho, že dnes môžem dať zaznieť jeho slovám tu na tomto mieste a medzi vami: Som vďačný – písal vo svojom poslanstve – veriacim Bajía a Guanajuata za ich lásku k pápežovi a vernosť Pánovi. Nech ich vždy Boh sprevádza (Telegram, 30. január 1979).

S touto vnútornou myšlienkou vám ďakujem, pán prezident, za vrelé prijatie a s úctou pozdravujem vašu manželku a iné autority, ktoré ma poctili svojou prítomnosťou. Osobitný pozdrav venujem Mons. Josému Guadalupe Martínovi Bábagovi, leónskemu arcibiskupovi ako aj Mons. Carlosovi Aguiar Retesovi, tlalnepantlaskému arcibiskupovi a predsedovi Konferencie biskupov Mexika a zároveň Rady biskupských konferencií Latinskej Ameriky. Touto krátkou návštevou túžim podať ruku všetkým Mexičanom a priblížiť sa ku všetkým národom a obyvateľom Latinskej Ameriky, ktorí sú zastúpení mnohými biskupmi práve na tom mieste, kde mohutná socha Krista Kráľa „Cerro del Bubilete“ predstavuje hlboko zakorenenú vieru medzi Mexičanmi, ktorí neprestajne zvolávajú jeho požehnanie na všetky svoje ťažkosti.

V Mexiku a vo väčšine latinskoamerických štátov si pripomínajú 200. výročie nezávislosti práve v týchto rokoch. Už sa uskutočnilo mnoho náboženských slávností, ktorými sa vzdávali vďaka Bohu za túto dôležitú a veľmi významnú skutočnosť. V nich, rovnako ako tomu bolo

počas svätej omše v Bazilike sv. Petra v Ríme, na sviatok Guadalupskej Panny Márie, sa vrúcne poukazovalo na Najsvätejšiu Panu Máriu, ktorá ukázala sladkosť, s akou Pán miluje všetkých a dáva sa všetkým bez rozdielu. Naša nebeská Matka pokračovala v bdení nad vierou svojich synov aj formovaním týchto národov a pokračuje aj dnes napriek novým výzvam, ktorým musia čeliť.

Prichádzam ako pútnik viery, nádeje a lásky. Túžim povzbudiť vo viere veriacich v Krista, upevniť ich v nej a povzbudiť ich k obnove počúvania Božieho slova, k sviatostiam a zosúladeniu života.

Takto ho budú môcť zdieľať so všetkými, ako misionári medzi vlastnými bratmi. Budú kvasom spoločnosti prispievajúc pokojným spolunažívaním, založenom na dôstojnosti každej ľudskej osoby, stvorenej Bohom, ktorú žiadna moc nemá právo utláčať, alebo ňou opovrhovať. Táto dôstojnosť sa prejavuje jedinečným spôsobom v základnom práve náboženskej slobody v jej najhlbšom význame a v jej celistvosti.

Ako pútnik nádeje vám hovorím spolu so sv. Pavlom: «aby ste sa nezarmucovali ako ostatní, čo nemajú nádej» (1 Sol 4,13). Viera v Boha ponúka istotu stretnutia sa s ním, prijatia jeho milosti a na tomto sa zakladá nádej toho, kto verí. Vediať to sa veriaci usiluje premeniť aj súčasné štruktúry a smutné udalosti, ktoré sa zdajú byť nezmeniteľné a neprekonateľné, pomáhajúc tak tomu, kto vo svojom živote nevidí ani zmysel ani budúcnosť. Áno, nádej mení konkrétne bytie každého muža a ženy, a to reálnym spôsobom (porov. Spe salvi, 2). Nádej ukazuje na «nové nebo a novú zem» (Zjv 21,11), a už teraz robí hmatateľnými niektoré z ich zábleskov. Okrem toho, keď sa zakorení v niektorom národe, keď sa zdieľa, šíri sa ako svetlo, ktoré rozháňa tmu. Táto krajina, tento kontinent sú povolané, aby žili nádej v Bohu s vnútorným presvedčením, premeniac ho na postoj srdca a na konkrétnu snahu kráčať zjednotení k lepšiemu svetu. Ako som už povedal v Ríme „pokračujte bez toho, aby ste sa nechali znechutiť, v rozvoji spoločnosti založenej na budovaní dobra, na víťazstve lásky a rozmachu spravodlivosti“ (Homília na sviatok Panny Márie Guadalupskej, Rím, 12. december, 2011).

Spoločne s vierou a nádejou veriaci v Krista spolu s celou Cirkvou žijú a praktizujú milosrdnú lásku, ako základný prvok ich poslania. Milosrdná láska vo svojom pôvodnom význame «je jednoducho odpoveď na to, čo je v danej situácii bezprostredná potreba» (Deus caritas est, 31a), ako pomôcť tým, ktorí trpia hladom, sú bez strechy

nad hlavou, chorí, alebo im chýba niečo, čo potrebujú k ich samotnej existencii. Nikto nebude vylúčený kvôli svojmu pôvodu, alebo presvedčeniu z tohto základného poslania Cirkvi, ktorá nevstupuje do akéhosi konkurenčného zápasu s inými súkromnými, alebo verejnými organizáciami. Práve naopak. Dobrovoľne spolupracuje s tými, ktorí sledujú rovnaké ciele. A nárokuje si jedinu vec, konať dobro. A to nezištným a rešpektujúcim spôsobom tým, ktorí to potrebujú, tým, ktorým veľakrát chýba viac dôkaz o skutočnej láske, ako všetko ostatné.

Pán prezident a všetci priatelia: v týchto dňoch budem osobitným spôsobom prosieť Boha a Guadalupskú Pannu Máriu, aby tento národ bol vďačný za prijatú vieru a svoje najlepšie tradície. Osobitne sa budem modliť za tých, ktorí to najviac potrebujú – za trpiacich kvôli starým aj novým zápasom, závisť a rozličným formám násilia. Už viem, že som v krajine, ktorá je hrdá na svoju pohostinnosť a túži, aby sa nikto necítil cudzincom v tejto zemi. Viem to a vedel som to. Ale dnes to vidím a pociťujem hlboko vo svojom srdci. Z hĺbky duše verím, že to pociťia aj mnohí Mexičania, ktorí žijú mimo svojej rodnej vlasti, ale ktorí nikdy nezabudli a neprestali dúfať, že ju uvidia rásť v harmónii a v autentickom integrálnom rozvoji. Ďakujem.“

Svätého Otca potom prišli pozdraviť jednotlivé civільné authority. Po oficiálnom ceremoniáli ho privítal aj folklórny súbor, ktorý mu za zvukov mexickej hudby predviedol tradičné tance tejto krajiny. Potom za spevu tohto súboru šiel pozdraviť veľkú skupinu detí a chorých, ktorí boli medzi tisícami ľudí na letisku.

Po uvítacom ceremoniáli odišiel Benedikt XVI. papamobilom do 34 km vzdialeného kolégia Panny Márie Miraflores, školského komplexu spravovaného rehoľnými sestrami, kde bol ubytovaný počas návštevy Mexika. Popri trase víťali Svätého Otca zástupy veriacich.

Druhý deň návštevy Benedikta XVI. v Mexiku

V sobotu 24. marca pokračovala druhým dňom návštevy Benedikta XVI. v Mexiku. Prvú časť dňa venoval Svätý Otec a jeho sprievod najmä odpočinku. Po súkromnej svätej omši v kaplnke leonského kolégia Panny Márie Miraflores ho potom čakali dve oficiálne stretnutia. O 17:00 h tamojšieho času (24:00 h stredoeurópske-

ho času) odišiel Benedikt XVI. do 64 km vzdialeného mesta Guadajuato, aby sa stretol s prezidentom Felipe Calderónom. Celú trasu z mesta León do Guadajuato lemovali zástupy Mexičanov, ktorí aj týmto spôsobom chceli pozdraviť Svätého Otca.

Ešte pred odchodom zo svojho dočasného sídla sa Svätý Otec stretol s guvernérom štátu Guadajuato, Juanom Manuelom Oliva Ramírezm a jeho rodinou. Pred vstupom do mesta Guadajuato ho pozdravil primátor mesta Edgar Castro Cerillo, ktorý mu odovzdal symbolické kľúče od mesta. Potom Svätý Otec prestúpil do papamobilu a odišiel na stretnutie s prezidentom.

Počas cesty úzkymi ulicami mesta sa konvoj nepredvídane zastavil. Šéf ochranky totiž začul volanie mladšej mamičky, ktorá chcela, aby jej batol'a požehnal Svätý Otec. Benedikt XVI. ho vzal do rúk, pobožkal a požehnal. Až následne sa kolona áut vydala na cestu.

Stretnutie s prezidentom

Súkromné stretnutie s prezidentom – pôvodne plánované na 18:00 h tamojšieho času (1.00 h SEČ) sa uskutočnilo s takmer hodinovým meškaním v paláci La Casa del Conde Rul, ktoré je sídlom vlády mexického štátu Guanajuato. Po súkromnom rozhovore mexický prezident predstavil Svätému Otcovi členov svojej rodiny.

Počas stretnutia odovzdal Svätý Otec prezidentovi dar: faximile Pontifikálu Bonifáca IX. Pozlátané faximile je vernou kópiou manuskriptu Vaticano latino 3747, ktoré sa nachádza vo Vatikánskej knižnici. Manuskript bol vyrobený pre Bonifáca IX. (1389 – 1404) v Ríme.

Po skončení zdvorilostnej návštevy mexického prezidenta sa Svätý Otec v sprievode leonského arcibiskupa Martina Rábaga stretol s deťmi, ktoré zaplnili Námestie pokoja, pred palácom La Casa del Conde Rul. Keďže je to malé námestie, Benedikt XVI. sa im prihovril z balkóna paláca La Casa del Conde Rul.

Svätý Otec dojatý radosťou detí

Drahé deti,

som rád, že sa môžem s vami stretnúť a vidieť vaše radostné tváre, ktoré zaplňajú toto pekné námestie. Vy zaujimate veľmi dôležité miesto v pápežovom srdci. A v tejto chvíli by som chcel, aby to vedeli všetky deti Mexika, zvlášť tie, ktoré znášajú ťarchu utrpenia, opustenosti, násilia alebo hladu, ktorý ste v týchto mesiacoch kvôli suchu silne pociťili v niektorých regiónoch. Vďaka za toto stretnutie viery, za sviatočnú atmosféru a radosť, ktorú ste vyjadrili piesňami. Dnes sme plní radosti a to je dôležité. Boh chce, aby sme vždy boli šťastní. On nás pozná a miluje nás. Ak dovoľíme, aby Kristova láska zmenila naše srdce, potom budeme môcť zmeniť svet. Toto je tajomstvo autentickkej radosti.

Toto miesto, na ktorom sa nachádzame, má meno vyjadrujúce túžbu prítomnú v srdciach všetkých národov: „pokoj“. Dar, ktorý pochádza zhora. «Pokoj vám» (Jn 20,21). To sú slová vzkrieseného Pána. Počúvame

ich pri každej omši a dnes znovu zaznievajú tu, s nádejou, že každý sa premení na rozsievачa a ohlasovateľa tohto pokoja, za ktorý Kristus dal svoj život.

Ježišov učeník neodpovedá na zlo zlom, veď je vždy nástrojom dobra, hlásateľom odpustenia, nositeľom radosti, služobníkom jednoty. Ježiš chce v každom z vašich životov písať príbeh priateľstva. Kiežby ste ho mali teda za svojho najlepšieho priateľa. On vám nikdy neprestane hovoriť, ako vás všetkých a vždy miluje, a robiť vám dobre. Počúvajte ho a budete mať s ním pevný vzťah, ktorý vám bude pomáhať aj v najťažších situáciách.

Prišiel som, aby ste pocítili moju lásku. Každý z vás je darom Boha pre Mexiko a pre svet. Vaša rodina, cirkev, škola a tí, čo majú zodpovednosť v spoločnosti, musia spoločne pracovať na tom, aby ste vy mohli ako dedičstvo dostať lepší svet, bez nenávisti a rozdelenia.

Preto by som chcel pozdvihnúť môj hlas a vyzvať všetkých, aby chránili deti a starali sa o ne, aby nikdy nevyhasol ich úsmev, aby mohli žiť v pokoji a hľadiť do budúcnosti s nádejou.

Vy, moji malí priatelia, nie ste sami. Vsaďte na pomoc Krista a vašej cirkvi, aby ste mohli viesť život kresťanským spôsobom. Zúčastňujte sa na nedeľnej svätej omši, na katechézach, zapojte sa do nejakej skupinky apoštolátu a hľadajte miesta modlitby, bratstva a dobročinnnej lásky. Tak žili blahoslavení Cristobal, Anton a Ján, malí hrdinovia z Tlaxcala, ktorí poznajúc Krista v časoch prvej evanjelizácie Mexika objavili, že neexistuje väčší poklad ako je on. Boli malí ako vy a od nich sa môžeme učiť, že neexistuje nejaký určitý vek pre lásku a službu.

Chcel by som stráviť s vami viac času, ale musím už ísť. Aj naďalej budeme spojení v modlitbe. Pozývam vás teda, modliť sa stále, dokonca aj doma, aby ste zakúsili radosť z rozhovoru s Bohom v rodine. Modlite sa za všetkých, aj za mňa. Aj ja sa budem modliť za vás, aby Mexiko bolo domovom, kde všetky jeho deti žijú v radosť a zhode. Zo srdca vás žehnám a povzbudzujem vás, aby ste zanesli lásku a požehnanie pápeža vašim rodičom a súrodencom, rovnako ako všetkým vašim drahým. Kiež vás Panna Mária sprevádza. Mnohokrát ďakujem, moji malí priatelia!

Zvolanie „Ya eres mexicano“ na titulkách mexických denníkov

„Benedetto, ya eres mexicano!“ – „Benedikt, teraz si Mexičanom“ - ozývalo sa v piatok na letisku v Leónu a podobný charakter mali aj titulky miestnych denníkov a časopisov, ktoré dôsledne sledujú vyjadrenia, gestá, okamihy historickej návštevy Svätého Otca na mexickej pôde. V druhý deň jeho cesty zaplavili tlač fotografie davov ľudí, ktorí na letisku netrpezlivo očakávali príchod Benedikta XVI., ako aj reakcie na príhovory počas uvítacieho ceremoniálu.

Denník A. M. na titulnej strane uvádza: „Svätý Otec a náš priateľ, vitajte!“ – „Ďakujeme, že ste nám priniesli pokoj a radosť do našich srdiec“ a v článku „Pápež odsu-

duje obchodovanie s drogami“ sa vrátil k tlačovej konferencii na palube lietadla. Denník El Heraldo nazýva pápeža „nádejou v tme“ a jeho strany zaplňali fotografie pápeža po prilete s titulkami: „Modlím sa za obeť násilia“, „Eufória Leónu víta pápeža“, či „Pápež medzi nami: historický moment pre Guanajuato a Mexiko“.

Väčšina novín sa zamerala na slová Svätého Otca a prezidenta krajiny, ktoré odzneli v piatok podvečer. Denník A. M. uvádza: „Pápež žiada náboženskú slobodu“, „Calderón priznáva: Mexiko prežíva ťažké časy“. Denník Milenio rovnako komentoval príchod Svätého Otca pod titulkom „Laický štát tvárou v tvár Benediktovi“. Poukázal na privítanie pápeža zo strany prezidenta Calderóna, ktorý hovoril o sekulárnom charaktere mexického štátu, kým pápež o náboženskej slobode. Aj denník Correo sprostredkoval čitateľom opätovne slová Svätého Otca, keď na titulke uvádza „Som šťastný, že tu môžem byť – Modlím sa za obeť“. Noviny včera publikovali otvorený list obetiam zneužívania zo strany pátra Maciela, zakladateľa Legionárov Krista. Ďalej sa venujú Kube, kam pápež odletí zajtra ráno, konkrétne v článku s citáciou pápeža „Marxizmus na Kube nefunguje“.

Dôraz na problém obchodovania s drogami kladie denník Milenio. Na titulnej strane uvádza: „Pápež hovorí, že ide o katolícku zodpovednosť a žiada, aby bolo odhalené modlárstvo drog“ – „Cirkev musí urobiť všetko potrebné proti obchodovaniu s drogami“. Kým v predošlých vydaniach vsadil denník skôr na kritiku, tento krát aj jeho stránky zaplnili titulky vystihujúce srdečnú atmosféru, v ktorej sa nesie návšteva: „Leónčania sa modlia, spievajú a plačú spolu so Svätým Otcom“, „Obyvatelia Leónu sa stretávajú s pápežom v poriadku a s nadšením“. Ďalej sa venuje bezpečnostným opatreniam, ktoré budú sprevádzať svätú omšu v parku Bicentenario. Prnáša zhrnutie z tlačovej konferencie s pátrom Lombardim, či viacero informácií v súvislosti s nasledujúcim dňom. V krátkosti sa tiež venuje pokračujúcim protestom proti návšteve pápeža.

Druhý deň návštevy podvečer zhodnotil pre novinárom hovorca Svätej stolice P. Federico Lombardi. Sobotný deň sa podľa neho niesol v pokojnej atmosfére, Svätý Otec sa stretol s deťmi a bol dojatý ich radosťou. Témy 20-minútového rozhovoru Svätého Otca s mexickým prezidentom Calderónom sú obsiahnuté vo vyhlásení, ktoré vydala vláda krajiny.

Ako uviedol, v rovnakom čase „vaticánsky štátny sekretár kardinál Bertone a sekretár pre vzťahy so štátmi Mons. Mamberti hovorili s mexickými ministrami o G20, a na témy migrácie a vzdelávania. Svätý Otec daroval prezidentovi Calderónovi faximile starobylého zväzku z Vatikánskej knižnice 'Pontifikál Bonifácia IX', zatiaľ čo prezident daroval pápežovi knihu o kresťanstve, knihu v nemeckom jazyku o Mexiku a predmet remeselnej výroby z jaliskej oblasti“.

V súvislosti s otázkou novinárov na tému náboženskej slobody, hovorca Svätej stolice odpovedal, že téme

sa pravdepodobne v krátkosti Svätý Otec venoval počas stretnutia s prezidentom Calderónom a bola „prejednávaná aj počas stretnutia kardinála Bertoneho a Mons. Mambertiho s mexickými ministrami“. „Cirkev nežiada privilégia, ale chce sa podieľať na živote mexickej spoločnosti,“ dodal Lombardi.

Novinárov zaujímalo, či Kubu navštívi venezuelský prezident Chavez, páter Lombardi však stretnutie vylúčil a uviedol: „Nemám takéto informácie, ktoré sú pre mňa celkom nové. Je to prekvapujúce, neexistuje žiadne potvrdenie tohto stretnutia a ani nijaké jeho konkrétne opodstatnenie“. Rovnako dodal, že nemá informácie o tom, že by sa mal pápež stretnúť s prezidentskými kandidátmi. Nevylúčil však, že tí sa zúčastnia na verejných podujatiach so Svätým Otcem.

Páter Lombardi sa pristavil aj pri myšlienke boja proti násiliu, ktorý chce Cirkev viesť cestou kultúrnej a morálnej výchovy, ako aj výchovy svedomia, odvolávajúc sa na hodnoty občianskeho spolunažívania a Sociálnu náuku Cirkvi. „Výchova mladých je témou, ktorá sa opakuje na všetkých stretnutiach pápeža s politickými predstaviteľmi a svetovými lídrami pri snahe prekonať problémy drog, násilia a nedostatku zmyslu pre život,“ – dodal hovorca Svätej stolice.

Počas tlačovej konferencie padla otázka, prečo sa pápež nestretol s obeťami sexuálneho násilia zo strany kléru, keď sa v minulosti stretol s obeťami terorizmu. Páter Lombardi odpovedal, že k takýmto stretnutiam v iných krajinách došlo na žiadosť tamajších biskupov, „vyžadovali si prípravu a obeť boli zaradené do procesu dialógu a pomoci, do ktorej bola zapojená Cirkev“.

Stretnutia tohto typu sa napríklad neuskutočnili na cestách Benedikta XVI. do Portugalska a Francúzska. Hoci sa obeť chceli stretnúť so Svätým Otcem, nebola z ich strany prítomná vôľa načúvať hlbokému duchovnému dialógu. „Stretnutie s obeťami zneužívania musí predchádzať dôsledná príprava,“ ako tomu bolo v iných krajinách, kde boli obeť zahrnuté do procesu uzdravovania a zmierenia, na ktorom sa aktívne podieľala Cirkev. Tamajší biskupi tak predstavili pápežovi osoby, ktoré si želali stretnúť sa s ním diskretným spôsobom.

„Je nespravodlivé hovoriť o Benediktovi XVI., ako o pápežovi, ktorý konal proti pravde a proti transparentnosti.“ Páter Lombardi tak odmietol obvinenia na základe knihy, ktorú v týchto dňoch vydali v Mexiku. V nej sa uvádza, že Ratzinger mohol od roku 1998 vedieť o prípadoch zneužívania zo strany Marciala Macela. „Toto platí aj u Jána Pavla II.,“

Nevedel o dvojitoť živote, ktorý viedol Macel. V tejto súvislosti bolo prenesené aj prisahné vyhlásenie v prípade procesu blahorečenia. „Dvaja pápeži,“ uzavrel Lombardi „stáli vždy za pravdou a transparentnosťou v tejto oblasti.“ Pápež už mnoho krát veľmi zreteľným spôsobom odsúdil pedofiliu. V tomto smere je k dispozícii veľké množstvo dokumentov, ako aj pokyny pre všetky konferencie biskupov Cirkvi vo svete.

Tretí deň návštevy Benedikta XVI. v Mexiku

V nedeľu ráno po 8:00 h, teda po 16:00 h nášho stredo-európskeho času sa Svätý Otec vrtuľníkom presunul do parku Bicentenario v meste León, kde slávil svätú omšu. Podľa neoficiálnych odhadov sa jej zúčastnilo približne pol milióna veriacich.

Počas letu preletel ponad sochu Krista Kráľa v Cubilete. K tomuto miestu vedie každoročná púť na koňoch, a to na slávnosť Zjavenia Pána. Ide o jeden z najväčších náboženských mexických monumentov. Socha Krista má 22 metrov a váži 80 ton. Je umiestnená na najvyššom končiarí regiónu Cerro Cubilete (2700 metrov) a je geografickým stredom Mexika. Zobrazuje Krista s otvorenou náručou a s dvoma anjelmi pri jeho nohách, z ktorých jeden drží kráľovskú a druhý trňovú korunu.

Zaujímavosťou je, že socha nie je obrátená smerom k hlavnému mestu štátu Guanajuato či k hlavnému mestu Mexika, ale k mestu León, pretože projekt financovala miestna diecéza, ktorá je považovaná za akési náboženské srdce štátu. Pôvodná socha z roku 1923 sa zrútila pri bombardovaní roku 1926, ktoré bolo nariadené mexickým prezidentom Plutarcom Elias Callesom. Súčasná socha bola inaugurovaná v roku 1940 a bola financovaná mexickou vládou ako gesto dobrej vôle voči Cirkvi.

Park Bicentenario je pamätným miestom štátu Guanajuato, kolíska národného mexického zápasu, vybudovaný v súvislosti s oslavami 200. výročia nezávislosti krajiny. Priestranstvo má rozlohu 14 hektárov. Vo svojich pavilónoch hostí rôzne kultúrne, výchovné, zábavné podujatia, ktoré posilňujú národnú identitu a spoločensko-kultúrne hodnoty. Na tomto priestranstve niekoľko skupiniek mladých prebdelo noc v očakávaní eucharistickej slávnosti so Svätým Otcem.

Eucharistická slávnosť v leónskom parku

Na začiatku slávenia Svätého Otca privítal guvernér štátu Guanajuato a primátor mesta Silao, ktorý odovzdal pápežovi symbolický kľúč od mestskej brány. Potom sa Svätý Otec papamobilom pomedzi veriacich premiestnil k sakristii a pripravil na slávenie svätej omše. Spolu s ním ju koncelebrovalo asi 250 kardinálov, biskupi Mexika vrátane predsedov všetkých 22 biskupských konferencií Latinskej Ameriky a Karibiku, ďalej biskupi celého amerického kontinentu a približne tritisíc kňazov.

Spev počas liturgie mal na starosti orchester 60 hudobníkov a 200-členný spevácky zbor. Ako spomienku na túto eucharistickú slávnosť zanechal Benedikt XVI. dar pre Sanktuárium v Cubilete mozaiku Krista Kráľa, ktorú vyrobila dielňa Sv. Petra vo Vatikáne.

V úvode svätej omše Benedikta XVI. pozdravil leónsky arcibiskup Mons. José Martín Rábaga.

Homília Svätého Otca:

Drahí bratia a sestry,

teším sa, že som medzi vami a chcem srdečne poďakovať Mons. Josému Guadalupe Martínovi Rábagovi, leónskému arcibiskupovi, za milé uvítacie slová. Pozdravujem mexických biskupov, otcov kardinálov

a ostatných prítomných biskupov, zvlášť tých, čo pochádzajú z Latinskej Ameriky a Karibských ostrovov. Srdečne pozdravujem aj civilných hodnostárov, ktorí nás sprevádzajú a všetkých, ktorí sa zhromaždili na slávenie tejto svätej omše, ktorej predsedá Petrov nástupca.

„Bože, stvor vo mne srdce čisté“ (Ž 51,12), opakovali sme v rezponzóriovom žalme. Toto zvolanie nám ukazuje, s akou hĺbkou sa máme pripraviť na slávenie budúceho týždňa, na veľké tajomstvo Pánovho umučenia, smrti a zmŕtvychvstania. Pomáha nám hľadiť do hĺbky ľudského srdca, najmä vo chvíľach spájajúcich bolesť s nádejou, ktorými aktuálne prechádza mexický národ i ostatné národy Latinskej Ameriky.

Túžbu po čistom, úprimnom, pokornom a Bohu milom srdci po-
ciťoval už Izrael, keď si postupne uvedomoval jestvovanie zla a hriechu vo svojich radoch ako neutišiteľnú silu, ktorú je nemožné poraziť. Nezostávalo iné len sa spoliehať na milosrdenstvo všemohúceho Boha a dúfať, že práve Boh zmení zvnútra ľudského srdca tú neznesiteľnú a temnú situáciu bez budúcnosti. Otvorila sa tak cesta k nekonečnému Pánovmu milosrdenstvu, ktorý nechce smrť hriešnika, ale aby sa obrátil a žil (porov. Ez 33,11). Iba čisté a nové srdce si uzná svoju bezmocnosť a vloží sa do Božích rúk, aby mohlo naďalej dúfať v jeho príslub. Iba takto môže žalmista s presvedčením povedať Pánovi: „hriešnici sa k tebe obrátia“ (Ž 51,15). V závere žalmu dáva vysvetlenie, ktoré je súčasne pevným vyznaním viery: „ty nepohrdaš srdcom skrúšeným a poníženým“ (v.19).

Dejiny Izraela hovoria aj o veľkých skutkoch a bojoch, no keď sa jedná o pravú existenciu, definitívny osud, čiže o spásu, vtedy viac ako vo vlastné sily kladie svoju nádej v Boha, ktorý môže stvoriť nové srdce, nie necitlivé či arogantné. Toto dnes pripomína každému z nás a našim národom, že keď sa jedná o osobný či spoločenský život, v jeho najhlbšom rozmere, nebudú na záchranu stačiť iba ľudské stratégie. Treba pristúpiť k jedinému, ktorý môže dať život v plnosti, pretože On sám je podstatou a pôvodcom života a dal nám na ňom účasť prostredníctvom svojho Syna, Ježiša Krista.

Dnešné evanjelium nám ďalej ukazuje, ako sa táto prastará túžba po plnosti života reálne uskutočnila v Kristovi. Vysvetľuje to sv. Ján v pasáži, v ktorej sa prelína túžba niektorých Grékov vidieť Ježiša s chvíľou Pánovho oslávenia. Na otázku Grékov, ktorí predstavujú pohanský ľud, Ježiš odpovedá: „Nadišla hodina, aby bol Syn človeka oslávený“ (Jn 12,23). Zdá sa, že táto čudná odpoveď nemá nič dočinenia s otázkou Grékov. Čo má

spoločné Ježišovo oslávenie s požiadavkou stretnúť sa s ním? Ale súvis tu naozaj je. Niektorí by si mohli myslieť, – tvrdí sv. Augustín – že Ježiš sa cíti oslávený, pretože prichádzajú k nemu pohania; dnes by sme povedali, že je to niečo podobné ako potlesk mnohých na oslavu mocných tohto sveta. Ale nie je to tak. „Bolo treba, aby vznešenosti oslávenia predchádzalo poníženie utrpenia“

(In Joannis Ev., 51, 9: PL 35, 1766).

Ježišova odpoveď, avizujúca blízke utrpenie, hovorí, že príležitostné stretnutie by bolo v tej chvíli povrchné a klamlivé. To, čo chcú Gréci vidieť, to naozaj uvidia na kríži, z ktorého On všetkých pritiahne k sebe (porov. Jn 12,32). Tam sa začne jeho „sláva“ pre obeť zmierenia, ako zrno padnuté do zeme, ktoré umierajúc kľučí a prináša hojné ovocie. Stretnú toho,

ktorého hľadali vo svojom srdci, hoci o tom isto nevedeli; pravého Boha, ktorý sa necháva spoznávať všetkým národom. A práve takýmto spôsobom Naša Guadalupská Pani ukázala svojho božského Syna svätému Juanovi Diegovi. Nie ako úžasného legendárneho hrdinu, ale ako pravého Boha, pre ktorého sa žije, Stvoriteľa ľudí, blízkosti a príbuznosti, Stvoriteľa neba i zeme. (porov. Nican Mopohua, v. 33). Ona v tej chvíli urobila to, čo zakúsila na svadbe v Káne. Keď chýbalo víno, jasne ukázala sluhom, že cestou k nasledovaniu je jej Syn: „Urobte všetko, čo vám povie!“ (Jn 2,5).

Drahí bratia a sestry, pri príchode sem som mal možnosť priblížiť sa k pamätníku Krista Kráľa, na vrchole „Cubilety“. Môj ctihodný predchodca, blahoslavený pápež Ján Pavol II., hoci si to veľmi želal, nemohol počas svojich ciest zavítať do tejto krásnej zeme, navštíviť toto charakteristické miesto viery mexického ľudu. Iste sa teraz v nebi teší, že mi Pán dal milosť byť teraz s vami a požehná milióny Mexičanov, ktorí si nedávno uctili jeho relikvie vo všetkých kútoch krajiny. Teda tento pamätník zobrazuje Krista Kráľa. Ale koruny, jedna kráľovská a druhá trňová, ukazujú, že jeho kráľovanie nie je také, ako si mnohí mysleli a dodnes chápu. Jeho kráľovstvo nespočíva v sile armády podmaniť si ostatných silou a násilím. Zakladá sa na vyššej moci, ktorá získava srdcia – na Božej láske, ktorú On priniesol svetu svojou obeťou, a na pravde, o ktorej vydal svedectvo. Toto je jeho panovanie, ktoré mu nik nezvezme a na ktoré nik nemá zabudnúť. Preto je správne, aby táto svätyňa bola predovšetkým pútnickým miestom, miestom horlivej modlitby, obrátenia, zmierenia, hľadania pravdy a prijímania milostí. Prosme Krista, aby kráľoval v našich srdciach, aby ich očistil, urobil vnímavými, plnými nádeje a odvážnymi v pokore.

Aj dnes z tohto parku, ktorým si pripomínáme dvesté výročie vzniku mexického národa, ktorý spoločným údelom a úsilím spojil množstvo rozdielov, si vyprosme od Krista čisté srdce, v ktorom môže prebývať ako Knieža pokoja, „vd'aka Božej moci, ktorá je mocou dobra a lásky“. Aby v nás Boh prebýval, treba ho počúvať, každodenne sa živiť jeho slovom, rozjímať nad ním vo svojom srdci, podľa Máriinho vzoru (porov. Lk 2,51). Tak rastie naše osobné priateľstvo s ním, tak sa učíme, čo od nás očakáva, a tak získavame odvahu dávať ho spoznať aj iným.

V Aparecide biskupi Latinskej Ameriky a Karibských ostrovov s prezieravosťou prijali potrebu potvrdiť, obnoviť a oživiť novosť evanjelia, zakoreneného v dejinách týchto zemí „z osobného a spoločenského stretnutia s Ježišom Kristom, ktorý nech vzbudí učeníkov a misionárov“ (Documento conclusivo, 11). Kontinentálna misia, ktorá sa koná na tomto kontinente, diecéza po diecéze, má jasný cieľ – presvedčiť všetkých kresťanov a cirkevné spoločenstvá, aby dokázali čeliť pokušeniu povrchnej a tradičnej viery, niekedy úlomkovitej a nedôslednej. Aj tu treba prekonať únavu z viery a opäť nadobudnúť „radosť z toho, že sme kresťania a že máme vnútorné šťastie poznávať Krista a patriť k jeho Cirkvi. Z tejto radosti sa rodí sila slúžiť Kristovi v ťažkých situáciách ľudského utrpenia, dať sa mu k dispozícii bez ohľadu na vlastný osoh“ (Discorso alla Curia Romana, 22 dicembre 2011). Veľmi dobre to vidíme na svätých, ktorí sa bezvýhradne, s radosťou a s nadšením venovali službe evanjelia, nehľadiac na obety, ani na obetu vlastného života. Ich srdce bolo bezpodmienečným rozhodnutím sa pre Krista, od ktorého sa naučili, čo naozaj znamená milovať do krajnosti.

V tomto zmysle „je «Rok viery», ktorý som zvolal pre celú Cirkev, pozvaním k autentickému a obnovenému obráteniu k Pánovi, jedinému Spasiteľovi sveta. Viera totiž rastie, ak je prežívaná ako skúsenosť prijatej lásky a komunikovaná ako skúsenosť milosti a radosti“ (Ap. List Porta fidei, 11 ottobre 2011, 6.7).

Prosme Pannu Máriu, nech nám pomáha očistiť si srdce s blížiacimi sviatkami Veľkej noci, aby sme mali plnšiu účasť na tajomstve spásy jej Syna, ako ho Ona dala spoznať tejto krajine. A prosme ju, aby aj naďalej sprevádzala a ochraňovala svoje drahé mexické a latinsko-americké deti, aby Kristus kraľoval v ich životoch a aby im pomáhal s odvahou podporovať pokoj, súlad, spravodlivosť a svornosť. Amen.

Príhovor pred modlitbou Anjel Pána

Drahí bratia a sestry,

v evanjeliu dnešnej nedele Ježiš hovorí o pšeničnom zrne, ktoré padá do zeme, odumrie a znásobí sa, v odpovedi niektorým Grékom, ktorí prišli za apoštolom Filipom s požiadavkou: „Chceme vidieť Ježiša“ (Jn 12,21). My dnes prosíme Pannu Máriu: „Ukáž nám Ježiša“. V dnešnej modlitbe Anjel Pána, keď si budeme pripomínať zvestovanie Pána, aj náš pohľad duchovne zamieri

až k vrchu Tepeyac, miestu, kde je Božia Matka – „Svätá Panna Mária Guadalupská“ – už stáročia vrúcne uctievaná ako znak zmierenia a nekonečnej dobroty Boha voči svetu. Moji predchodcovia na Petrovom stolci ju poctili zvláštnymi titulmi ako Pani Mexika, Nebeská patrónka Latinskej Ameriky, Matka a vládkyňa tohto kontinentu. Jej veriaci synovia a dcéry, zakúšajúc jej pomoc, ju zas plní dôvery vzývajú nežnými, familiárnymi menami ako Ruža Mexika, Nebeská Pani, Panna „Morena“ (mulatka), Matka z Tepeyacu, Vznešená „Indita“.

Drahí bratia a sestry, nezabudnite, že pravá oddanosť Panne Márii nás stále viac približuje k Ježišovi a „nespočíva v prázdnych a nestálych citoch, ani v akejsi márnivej ľahkovernosti, ale že vychádza z pravej viery, ktorá nás privádza k uznaniu vznešenosti Bohorodičky a pobáda nás k synovskej láske voči našej Matke a k nasledovaniu jej čnosti“ (Lumen Gentium, 67). Milovať ju znamená snažiť sa počúvať jej Syna. Uctievať Guadalupskú Pannu znamená žiť podľa slov požehnaného plodu jej života. V týchto časoch, keď sú mnohé rodiny oddelené a donútené k emigrácii, mnohé trpia kvôli chudobe, korupcii, domácejmu násiliu, obchodu s drogami, pre krízu hodnôt a pre kriminalitu, obraciame sa na Máriu hľadajúc útechu, posilu, nádej. Je to Matka pravého Boha, ktorá vyzýva k vernosti vo viere a láske pod jej ochranou, aby sme tak zvíťazili nad každým zlom a vytvorili spravodlivejšiu a solidárnejšiu spoločnosť.

V tomto duchu chcem znovu predložiť pred láskavý pohľad Našej Panej z Gaudalupe túto krajinu a celú Latinskú Ameriku i Karibik. Zverujem každého z jej synov a dcér tejto Hviezde prvej a novej evanjelizácie, ktorá oživovala svojou materskou láskou kresťanskú históriu tejto krajiny a dala zvláštny charakter veľkým udalostiam jej dejín, jej sociálno-spoločenským iniciatívam, rodinnému životu, osobnej zbožnosti a kontinentálnej misii, ktorá sa rozvíja v tejto vznešenej krajine.

V časoch skúšok a bolesti ju vyzývali mnohí mučeníci, ktorých volanie „Nech žije Kristus Kráľ a Guadalupská Panna Mária“ je trvalým svedectvom viery v evanjelium a darovania sa Cirkvi. Dnes úpenlivo prosím, aby jej prítomnosť v tomto drahom národe naďalej vzbudzovala rešpekt, obranu a podporu ľudského života a upevňovanie bratstva, aby sa zabránilo márnej pomste a nenávisti, ktoré rozdeľujú. Nech nás Svätá Mária z Guadalupe žehná a skrze svoj príhovor nech pre nás získa z neba bohaté milosti.

Potom sa obrátil smerom k obrazu Panny Márie Guadalupskej a zotrval v krátkej tichej modlitbe. Záverečným požehnaním požehnal aj 91 reprodukcii Gaudalupskej Madony, určených pre všetky mexické diecézy.

Modlitba vešpier s biskupmi Mexika a Latinskej Ameriky

Do rezidencie v Kolégiu Miraflores sa potom opäť vrátil vrtuľníkom. Popoludní sa odobral do leónskej katedrály, Baziliky Panny Márie Svetla, kde sa o 18:00 miestneho času (2:00 nášho stredoeurópskeho času)

začala modlitba vešpier s biskupmi Mexika a Latinskej Ameriky.

V leónskej katedrále sa zišlo okrem všetkých 130. mexických biskupov aj 22 predsedov jednotlivých biskupských konferencií Latinskej Ameriky, apoštolských vikárov a zástupcov laikov. O 18.10 miestneho času (02.10 hod) vstúpil, za zvukov piesne Tu es Petrus, Benedikt XVI. do katedrály, kde ho privítal predseda Konferencie biskupov Mexika Mons. Carlos Aguiar Retes.

Po uvítacích slovách začal Benedikt XVI. modlitbu Druhých vešpier z Piatej nedele v Pôstnom období. Potom nasledoval jeho príhovor.

Páni kardináli,
drahí bratia v biskupskej službe,

Je pre mňa veľkým potešením modliť sa s vami všetkými v tejto bazilike-katedrále v Leóne, zasvätenej Panne Márii Svetla. Na nádhernej soche, ktorá je v tomto chráme uctievaná vidíme, ako svätá Panna jednou rukou veľmi nežne objíma svojho Syna a druhú vystiera smerom k hriešnikom, aby im pomáhala. Takto hľadá Mária na Cirkev všetkých čias, ktorá ju chváli za to, že nám dala Vykupiteľa a zveruje sa jej, pretože je Matkou, ktorú nám jej božský Syn daroval z kríža. Preto sa k nej často utiekame ako k „našej nádeji“, lebo nám ukázala Ježiša a sprostredkovala zázraky, ktoré Boh urobil a robí v prospech ľudstva, a to spôsobom veľmi jednoduchým, prístupným i tým najmenším. Jeden z dôležitých znakov týchto zázrakov nám ponúka i krátke čítanie dnešných vešpier. Obyvatelia Jeruzalema a ich vodcovia nespoznali Krista, ale tým, že ho odsúdili na smrť, v skutočnosti naplnili slová prorokov (porov. Sk 13, 27). Zloba a nevedomosť ľudí nedokáže nijakým spôsobom zabrzdiť Boží zámer spásy a vykúpenia. Zlo naozaj veľa nezmôže.

Ďalší Boží zázrak nám pripomína druhý žalm, ktorý sme práve recitovali: „skala“ sa mení na „jazerá vôd, kameň na pramene vôd“ (Ž 113,8). To, čo môžeme považovať za kameň úrazu a pohoršenia, sa Ježišovým víťazstvom nad smrťou mení na kameň uholný: „To sa stalo na pokyn Pána; vec v našich očiach obdivuhodná“ (Ž 117,3). Nie sú teda žiadne dôvody na to, aby sme sa vzdávali pred mocou zla. Prosme vzkrieseného Pána, aby ukázal svoju silu v našich slabostiach a nedostatkoch.

S veľkou túžbou som očakával toto dnešné stretnutie s vami, pastiermi Kristovej Cirkvi, ktorá putuje v Mexiku a v iných krajinách tohto veľkého kontinentu, ako príležitosť zahľadiť sa spoločne na Krista, ktorý vám zveril vzácnu úlohu ohlasovania Evanjelia v týchto krajinách so silnou katolíckou tradíciou. Aktuálna situácia vašich diecéz vás veľaokrát stavia pred výzvy i ťažkosti rôzneho pôvodu. Vediac však, že Pán je vzkriesený, môžeme kráčať v dôvere s presvedčením, že zlo nemá posledné slovo v dejinách, a že Boh môže otvoriť nové priestory nádeje, ktorá nesklame (porov. Rim 5,5).

Ďakujem za srdečný pozdrav, ktorým sa na mňa obrátil, v mene vás všetkých, arcibiskup diecézy Tlalampantla, predseda Konferencie biskupov Mexika a Rady latinskoamerických biskupských konferencií. Prosím

vás, pastierov rôznych miestnych cirkví, aby ste vašim veriacim tlmočili pápežovu hlbokú náklonnosť, s akou nosí v srdci všetky ich utrpenia a očakávania.

Pozorujúc na vašich tvárach starosť o vás zverené stádo, prichádzajú mi na myseľ Zhromaždenia Biskupskej synody, ktorých účastníci oceňujú tých, čo vykonávajú svoju službu vo zvlášť bolestivých situáciách v živote a poslaní Cirkvi. Toto gesto vyrastá z viery v Pána a vyjadruje bratskú spoluúčasť v apoštolskej práci, ako i vďačnosť a obdiv tým, ktorí zasievajú evanjeliou zvest' uprostred trnia symbolizujúceho akúkoľvek formu prenasledovania, vylúčenia či opovrhnutia. Nechýbajú ani obavy vyplývajúce z nedostatku prostriedkov a ľudských zdrojov či z obmedzovania slobody Cirkvi pri vykonávaní jej poslania.

Petrov nástupca zdieľa s vami tieto pocity a ďakuje vám za vaše pastierske nasadenie, ktoré je trpezlivé a pokorné. Nie ste sami v ťažkostiach a nie ste sami ani pri evanjelizačných úspechoch. Všetci sme spojení v utrpení i v úteche (por. 2 Kor 1,5). Chceme, aby ste vedeli, že máte osobitné miesto v modlitbe toho, ktorý dostal od Krista poverenie posilňovať svojich bratov vo viere (por. Lk 22,31) a povzbudzoval ich v poslaní, aby bol náš Pán Ježiš Kristus vždy viac poznaný a milovaný v týchto krajinách, a to bez akéhokoľvek strachu z protirečení.

Katolícka viera významným spôsobom poznačila život, zvyky a dejiny tohto kontinentu, v ktorom si mnohé národy pripomínajú dvesté výročie nezávislosti. Je to historický moment, v ktorom i naďalej žiari Kristovo meno, ktoré sa sem dostalo prostredníctvom vynikajúcich a veľkodušných misionárov ohlasujúcich ho s odvahou i múdrosťou. Všetko čo mali, darovali Kristovi a tak poukázali na to, že v ňom človek nájde svoju podstatu a potrebnú silu žiť v plnosti a budovať spoločnosť hodnú človeka, ako si to želal jeho Stvoriteľ. Tento ideál prvenstva Pána pred všetkým a sprostredkovania Jeho slova každému, používajúc vlastné osobitosti a najlepšie tradície, je i dnes vzácnym orientačným prvkom pre pastierov.

Iniciatívy, ktoré budú realizované počas „Roka viery“, majú byť zamerané tak, aby viedli ľudí ku Kristovi, ktorého milosť im umožní zanechať zotročujúce putá hriechu a vykročiť v ústrety pravej a zodpovednej slobode. Napomôže tomu i prínos Kontinentálnej misie, ktorá sa uskutočnila v Aparecide a už prináša ovocie v úsilí o duchovnú obnovu partikulárnych Cirkví v Latinskej Amerike a v Karibiku. Spomeňme napríklad štúdium, distribúciu a meditáciu Svätého písma, ktoré ohlasuje Božiu lásku a našu spásu. Povzbudzujem vás v tomto zmysle, aby ste i naďalej otvárali poklady evanjelia, aby sa tak premenili na silu nádeje, slobody a spásy pre všetkých ľudí (porov. Rim 1,16). Buďte zároveň vernými svedkami a interpretmi slova Vteleného Syna, ktorý žil, aby naplnil Otcovu vôľu, stal sa človekom medzi ľuďmi a obetoval sa za nich až na smrť.

Drahí bratia v biskupskej službe,

v pastoračnom a evanjelizačnom horizonte, ktorý sa pred nami otvára, má mimoriadny význam venovať sa

s veľkou pozornosťou seminaristom, povzbudzujúc ich, aby sa nechválili ničím iným ako „poznáním Ježiša Krista, a to ukrižovaného“ (por. 1 Kor 2,2). Nemenej dôležitá je i vaša blízkosť kňazom, ktorým nesmie nikdy chýbať pochopenie a povzbudenie biskupa, a ak je potrebné, i jeho otcovské napomenutie pri nevhodných postojoch. Oni sú vašimi prvými spolupracovníkmi vo sviatostnom spoločenstve kňazstva a máte im preukazovať stálu a privilegovanú blízkosť. To isté sa dá povedať o rôznych formách zasväteného života, ktorého charizmy majú byť s vďačnosťou oceňované a sprevádzané s úctou voči udelenému daru. Vždy viac a pozornejšie sa treba venovať laikom, predovšetkým činným v katechéze, v liturgickom živote, charitatívnej činnosti a v sociálnom nasadení. Ich formácia vo viere je rozhodujúca pre prítomnosť a účinnosť evanjelia v dnešnej spoločnosti. Nie je správne, ak sa napriek svojmu úsiliu pracovať v Cirkvi podľa vlastného povolenia cítia byť považovaní za osoby pre ňu málo platné, pretože toto nasadenie si od nich veľakrát vyžaduje i mnohé obety. Snáď najdôležitejšou úlohou pastierov je, aby vytvárali ducha spoločenstva medzi kňazmi, rehoľníkmi a laikmi, vyhýbajúc sa neplodným rozdeleniam, kritike a škodlivej nedôvere.

Týmito vrúcnymi želaniami vás pozývam, aby ste boli dňom i nocou ohlasovateľmi Božej slávy, ktorou je človek. Stojte na strane utláčaných násilím, mocou a bohatstvom, ktoré ignoruje tých, čo nemajú takmer nič. Cirkev nemôže oddeliť chválu Boha od služby ľuďom. Jediný Boh Otec a Stvoriteľ je ten, ktorý nás ustanovil, aby sme boli bratmi: byť človekom znamená byť bratom a ochrancom bližného. Cirkev, spojená s celým ľudstvom, má na tejto ceste oživovať a sprítomňovať to, čím bol Ježiš: dobrým Samaritánom, ktorý zd'aleka videl, čo sa stalo v dejinách ľudstva, pozdvihol nás a obetoval sa za naše uzdravenie.

Drahí bratia v biskupskej službe, latinskoamerická cirkev, ktorá sa už veľakrát spojila s Ježišom Kristom v jeho utrpení, má byť neustále semenom nádeje, aby všetci videli ako pôsobí ovocie Zmŕtvychvstania a ako obohacuje vaše krajiny.

Nech Božia Matka, nazývaná ako Najsvätejšia Mária Svetla, odvráti temnoty nášho sveta a ožiari našu púť, aby sme mohli posilňovať vo viere latinskoamerický ľud, uprostred jeho námah a nádejí, s odhodlanosťou, odvahou a pevnou vierou v toho, ktorý všetko môže a všetkých miluje až do krajnosti. Amen.

Katedrálu, ktorá je zasvätená Panne Márii Svetla, začali stavať v roku 1746 jezuiti. Jej stavbu prerušilo vyhnanie jezuitov zo španielskych kolónií. Avšak vďaka podpore rodiny Obregón bola katedrála v 19. storočí dokončená. Posviacka sa uskutočnila 16. marca 1866.

Po skončení modlitby guvernér štátu Guanajuato Juan Manuel Oliva Ramírez odovzdal Svätému Otcovi ovládač, ktorým Benedikt XVI. na diaľku zapol nové osvetlenie pútnického miesta Krista Kráľa na hore Cubilete. Inauguráciu osvetlenia sprevádzal ohňostroj.

Rozlúčka a neplanované stretnutie s mládežou

Po odchode Benedikta XVI. do kolégia Miraflores sa na nádvorí pri katedrále konala večera na rozlúčku pre členov pápežského sprievodu a organizátorov návštevy. Zúčastnili sa na nej tiež vládni predstavitelia na čele s prezidentom Filipom Calderonom. Vatikánsky štátny sekretár pri tejto príležitosti zhrnul hlavné body návštevy. Kardinál Bertone sa dotkol stále delikátnej témy vzťahu štátu a Cirkvi v Mexiku. Ako povedal, úlohou oboch je to isté, ale v inej forme: totiž strážiť ľudské práva, medzi ktoré patrí tiež sloboda svedomia a vyznania. Vyjadril nádej, že Mexiko bude naďalej upevňovať tieto slobody, presahujúce obyčajnú slobodu kultu. Pripomenul tiež cirkevných predstaviteľov, ktorí by boli vzorom angažovanosti pre človeka a jeho dôstojnosť v Latinskej Amerike. Hlas si vzal tiež mexický prezident. V poďakovaní organizátorom označil návštevu „za šťastnú hodinu Mexika“.

Návrat do kolégia Miraflores neznamenal pre Benedikta XVI. koniec programu. V programe návštevy do Mexika chýbalo stretnutie s mládežou. Napriek tomu, že práve mladí ľudia mali od začiatku do konca návštevy významný podiel na celkovom ovzduší minulých dní. Víťali Benedikta XVI. pozdĺž trás jeho prejazdov, mladí dobrovoľníci pomáhali v organizácii, ďalší viedli modlitby a spevy. V nedeľu sa ich veľký dav zhromaždil pre kolégiom Miraflores, kde Svätý Otec večeral. Nechýbali ani umelci s hudobnými nástrojmi v tradičných krojoch. Ich očakávanie sa naplnilo - Svätý Otec prišiel medzi nich. Za zvuku mexických ľudových piesní dostal ako dar sombrero, toho dňa už druhé, tentokrát v pápežských farbách, teda bielej, vyšívanej zlatom.

„Absolvoval som veľa ciest, ale nikde som nebol prijatý s takým entuziazmom,“ povedal Benedikt XVI. „Môžem povedať, že sa už dlhé roky každý deň za Mexiko modlím a v budúcnosti sa budem modliť ešte viac. Teraz už rozumiem, prečo Ján Pavol II. povedal: cítim sa byť mexickým pápežom. Drahí priatelia, i keď som šťastný tu s vami, odpusťte mi, že sa vzdialim. Zajtra ma čaká náročný deň...“. Svätý Otec potom mladým poželnal a rozlúčil sa: Buenas noches!

Benedikt XVI. sa rozlúčil s Mexikom

Štvrtý a posledný deň v Mexiku začal Benedikt XVI. rozlúčkou v Kolégiu Miraflores v Leónu. Z jeho heliportu sa potom vrtuľníkom premiestnil na medzinárodné letisko v Guanajuato. Tu sa konalo oficiálna rozlúčka s prezidentom Mexickej republiky, biskupským zborom a zástupcami veriacich. Rozlúčkový prejav predniesol najprv prezident Felipe de Jesús Calderón Hinojosa, po ňom prehovoril pápež Benedikt XVI.

Pán prezident, vážené authority, otcovia kardináli, drahí bratia v biskupskej službe, mexickí priatelia.

Moja krátka, ale intenzívna návšteva Mexika sa chýli k svojmu záveru. Avšak nie je to záver môjho vzťahu a blízkosti voči krajine, ktorú nosím vo svojom vnútri. Odchádzam plný nezabudnuteľných skúseností, rovnako ako sú nezabudnuteľné toľké prejavy vreľého prijatia a blízkosti. Pán prezident, ďakujem vám za srdečné slová, ako aj za všetko to, čo urobili jednotliví predstavitelia k zrealizovaniu tejto význačnej cesty. Z celého srdca ďakujem všetkým, ktorí sa pričínili prostredníctvom veľkých ale aj nepatrných detailov k tomu, aby sa mohli uskutočniť všetky udalosti týchto dní. Prosím Pána, aby žiadna námaha nevyšla nazmar a aby s jeho pomocou priniesla mnoho ovocia v živote viery, nádeje a lásky miest Leónu, Guanajuata, celého Mexika a všetkých bratských národov Latinskej Ameriky a Karibiku.

Pred samotnou vierou v Ježiša Krista, ktorú som cítil vibrovať v srdciach a ľudovej zbožnosti k jeho Matke – nazývanej nádhernými titulmi ako Guadalupská a Svetla – ktoré som videl žiariť na tvárach, túžim nanovo a jasne zopakovať pozvanie mexickému ľudu, aby ostal verný sám sebe. Aby sa nenechal zastrašiť silami zla, aby bol odvážny a pracoval na tom, žeby životodarná miazga, ktorá pochádza z jeho kresťanských koreňov, nechala zakvítnuť jeho prítomnosť a budúcnosť.

Videl som však aj prejavy starostí kvôli rozličným aspektom života v tejto milovanej krajine. Niektoré, ktoré sa objavili pred nedávnom, iné ktoré sú dedičstvom minulosti a stále spôsobujú mnoho slz. Tie si rovnako odnášam so sebou, zdieľajúc radosti, ako aj starosti mojich mexických bratov, aby som ich mohol v modlitbe zložiť pod kríž, do Kristovho srdca, z ktorého vyviera spásna voda a krv.

Za týchto okolností veľmi povzbudzujem mexických katolíkov a všetkých mužov a ženy dobrej vôle, aby neupadli do utilitaristickej mentality, ktorá vždy skončí obetovaním tých najslabších a bezbranných. Pozývam ich k takému úsiliu, ktoré umožní spoločnosti obnoviť sa od svojich základov, aby sa v nej mohol realizovať dôstojný, spravodlivý a pokojný život pre všetkých. Pre katolíkov je toto úsilie o spoločné dobro rovnako výzvou tej základnej evanjeliovej dimenzie, ktorou je ľudský rozvoj a najvyššia forma milosrdnej lásky. Z tohto dôvodu Cirkev vyzýva všetkých svojich veriacich, aby boli dobrými občanmi, vedomými si svojej zodpovednosti za dobro tých druhých, všetkých, či v osobnej sfére, alebo akejkolvek oblasti spoločnosti.

Drahí mexickí priatelia, hovorím vám zbomom v pravom význame hispánskej tradície: Ostávajte s Bohom! Áno, zbomom; vždy v Kristovej láske, v ktorej sa všetci stretávame, a v ktorej sa stretne. Nech vás žehná Boh a nech vás ochraňuje Panna Mária.

Po krátkom súkromnom rozhovore s prezidentom sa talianske lietadlo spoločnosti Alitalia, so Svätým Otcom na palube vydalo na štvorhodinový hodinový let z Guanajuata do Santiaga de Cuba.

Zhrnutie Mexickej etapy latinskoamerickej cesty Benedikta XVI.

„Svätý Otec vedel, že na neho Mexičania čakajú a vyšiel v ústrety ich očakávaniam svojím zreteľným, jednoduchým a zásadným posolstvom, v ktorého strede stojí nádej a útecha. Viera a nádej môžu obnoviť srdce, a tiež i ľudský život a stav spoločnosti. Myslím, že Mexičania práve na toto čakali, rovnako ako túžili po osobnom stretnutí s Benediktom XVI. Pre väčšinu z nich je totiž úrad pápeža spojený s postavou Jána Pavla II. V súčasnosti jeho nástupca prišiel do ich krajiny. Za krátku dobu, ktorú tu strávil, sa plne prejavila jeho duchovnosť, spôsob hovorenia a vyjadrovania, láskavosť a blízkosť všetkým ľuďom. Mexičania si tak mohli spojiť posolstvo s konkrétnym človekom, ktorý im ho odovzdáva,“ povedal P. Lombardi, podľa ktorého Svätý Otec vo svojich príhovoroch odkazoval na hlboké korene viery mexického národa.

„Zároveň však pápež, ako vždy, vyzýva, aby nezaspali na vavrínoch, ale uvedomili si, s akými problémami sa stretáva v našej dobe viera. Platí to i pre Mexiko s jeho sekularizáciou, šírením siekt, násilím a drogami. Korene viery je potrebné neustále oživovať a predovšetkým je nutné túto vieru tlmočiť do každodenných skutkov. Viera, ktorá si chce zachovať svoju hĺbku sa musí vedieť prejavovať a nesmie zostať obyčajným pocitom. To je jedno z rizík v týchto krajinách, kde sa všetko prežíva citom a srdcom, čo však nesmie byť výlučná dimenzia religionizity,“ vysvetľuje P. Lombardi, pre ktorého bola vrcholným momentom mexických dní eucharistická slávnosť v leónskom mestskom parku. Vďaka svojmu prostrediu a kontextu snáď najkrajšia svätá omša pontifikátu Benedikta XVI., uviedol P. Lombardi.

Príchod na Kubu

V pondelok krátko po 14:00 h miestneho času (po 21:00 h SEČ) priletel Benedikt XVI. na medzinárodné letisko v Santiago de Cuba. Po vystúpení z lietadla ho privítal kubánsky prezident Raul Castro, arcibiskup Santiaga de Cuba Mons. Dionisio García Ibáñez, predseda miestnej biskupskej konferencie. Prítomní boli tiež ďalší predstavitelia politického, verejného a cirkevného života, a veriaci. Svätý Otec predniesol úvodný príhovor:

„Ďakujem Vám, pán prezident, za vaše prijatie a srdečné slová, ktorými ste aj v mene vlády a celého kubánskeho ľudu vyjadrili úctu a rešpekt voči Nástupcovi

svätého Petra. Pozdravujem všetky občianske autority, ktoré nás sprevádzajú, rovnako aj členov diplomatického zboru. Osobitným spôsobom vyjadrujem svoj srdečný pozdrav arcibiskupovi Santiaga de Kuba a predsedovi Konferencie biskupov Kuby Mons. Dionisiovi Guillermovi Garcíovi Ibáñezovi, havanskému arcibiskupovi kardinálovi Jaimeovi Ortegovi y Alaminovi a ostatným kubánskym bratom biskupom. Ich chcem ubezpečiť o mojej duchovnej blízkosti. Nakoniec z celého srdca zdravím kubánskych veriacich a drahých obyvateľov tohto pekného ostrova a všetkých Kubáncov tam, kde sa nachádzajú. Nosím vás vždy v mojom srdci a mojich modlitbách, ale ešte viac počas tých dní, keď sa blížila táto moja návšteva, po ktorej som veľmi túžil a vďaka Božej добрote sa aj uskutočňuje.

Keď som prišiel medzi vás, nemôžem nespomenúť historickú návštevu Kuby môjho predchodcu, blahoslaveného Jána Pavla II., ktorý zanechal v srdciach Kubáncov nezmazateľnú stopu. Pre mnohých, tak veriacich ako aj neveriacich, jeho učenie a príklad predstavujú svetlo na ceste, ktorá ich vedie tak v osobnom živote, ako aj vo verejnom živote k službe pre spoločné dobro v národe. V skutočnosti bola jeho návšteva na ostrove ako závan čerstvého vzduchu, ktorý dodal kubánskej cirkvi novú silu, ktorá viedla mnohých k novému uvedomeniu si dôležitosti viery, povzbudzujúc aby otvorili svoje srdcia Kristovi. Zároveň ožiarila nádej a prebudila túžbu usilovne pracovať na lepšej budúcnosti. Jedno z dôležitých ovocí tejto návštevy bolo nadviazanie nových vzťahov medzi Cirkvou a kubánskym štátom v duchu lepšej spolupráce a dôvery, hoci naďalej ostáva ešte mnoho aspektov, ktoré sa ešte môžu ba musia vylepšiť, osobitne čo sa týka neprehliadnuteľného podielu, ktorý má vo verejnej sfére spoločnosti zastat náboženstvo.

Som veľmi rád, že sa môžem pripojiť k vašej radosi pri oslavách 400-stého výročia nájdenia milostivej sochy Panny Márie Caridad del Cobre. Jej postava bola od začiatku silným spôsobom prítomná v živote Kubáncov. Tak vo chvíľach veľkých udalostí v krajine, osobitne v čase získania nezávislosti, keď bola všetkými uctievaná ako skutočná matka kubánskeho ľudu. Úcta k „la Virgen Mambisa“ pomohla zachovať vieru a dodala odvahu chrániť a ohlasovať dôstojnosť ľudskej osoby, jej základné práva a pokračuje v tom aj dnes ešte intenzívnejším spôsobom dávajúc tak viditeľné svedectvo o plodnom ohlasovaní evanjelia v tejto zemi a o hlbokých kresťanských koreňoch, ktoré oživujú vnútornú identitu kubánskej duše. Po stopách toľkých pútnikov počas stáročí aj ja túžim navštíviť „El Cobre“ a padnúť k nohám Božej matky, aby som jej poďakoval za všetko to, čo urobila pre svoje kubánske deti a poprosiť ju, aby viedla kroky tohto milovaného národa po cestách spravodlivosti, pokoja, slobody a odpustenia.

Prichádzam na Kubu ako pútnik milosrdnej lásky, aby som podporil svojich bratov vo viere a povzbudil ich k nádeji, ktorá sa rodí z prítomnosti Božej lásky v našich životoch. Vo svojom srdci nosím spravodlivé aspirácie

a legitímne túžby všetkých Kubáncov tu v krajine aj v zahraničí, ich utrpenie ale aj radosi, ich starosti aj najušľachtilejšie túžby, predovšetkým mladých a starých, dospievajúcich a detí, chorých a pracujúcich, uväznených a ich rodinných príbuzných, ako aj chudobných a núdzných.

V mnohých častiach sveta dnes prežívajú obzvlášť ťažké ekonomické okolnosti, ktoré mnohí porovnávajú s hlbokou duchovnou a morálnou krízou, ktorá nechala bezbranného človeka bez hodnôt pred ambíciami a egoizmom istých mocností, ktoré sa nezaujímajú o skutočné dobro osôb a rodín. Takýmto kultúrnym a etickým spôsobom, ktorý spôsobil túto bolestnú situáciu, sa nedá dlho pokračovať. Naopak, skutočný pokrok si vyžaduje etiku, ktorá do centra stavia ľudskú osobu a berie do úvahy jej skutočné potreby, predovšetkým jej duchovnú a náboženskú dimenziu. Preto v srdciach a mysliach mnohých sa javí istota, že znovuoobnovenie spoločnosti a celého sveta si vyžaduje ľudí priamych, pevných morálnych zásad a iných vysokých hodnôt, ktoré nie sú manipulovateľné obmedzenými záujmami, a ktoré sú v súlade s nemeniteľnou a transcendentnou prirodzenosťou ľudskej osoby.

Drahí priatelia, som presvedčený o tom, že Kuba, v tomto jej dôležitom historickom momente, hľadá do budúcnosti a preto sa usiluje obnoviť a rozšíriť svoje horizonty. K tomu prispeje bohaté dedičstvo duchovných a morálnych hodnôt, ktoré vyformovali jej identitu, a ktoré vyrástli v činnosti a životoch mnohých významných otcov vlasti ako napr. blahoslaveného Josého Olallo y Valdésu, Božieho služobníka Félixu Varelu alebo významného Josého Mariho.

Cirkev zo svojej strany vedela prispieť k úsiliu pri-niesť tieto hodnoty prostredníctvom svojej veľkodušnej a neúnavnej pastoračnej činnosti a znova obnovuje svoj úmysel pokračovať v tejto neúnavnej práci, slúžiť čo najlepšie všetkým Kubáncom.

Prosím Pána, aby hojne požehnal túto krajinu, jej obyvateľov a osobitne tých znevýhodnených, emigrantov a všetkých, ktorí trpia na tele alebo na duchu, aby na orodovanie Panny Márie Milosrdenstva del Cobre, daroval všetkým budúcnosť plnú nádeje, solidarity a jednoty. Srdečne ďakujem.

Svätá omša na Námestí Antonia Macea

Po oficiálnom privítaní na letisku a krátkej prestávke na arcibiskupstve sa Svätý Otec presunul papamobilom pomedzi veriacich na Námestie Antonia Macea - na tomto mieste slávil eucharistiu bl. Ján Pavol II. pri svojej prelomovej pastoračnej ceste pred 14 rokmi (24. januára 1998). Priestranstvo na periférii Santiaga je monumentálnym architektonickým komplexom na zhruba polhektárovej rozlohe, ktorý bol vyhlásený za národnú pamiatku. Podľa údajov miestnej Cirkvi, ktoré potvrdzuje i hovorca Svätej stolice P. Lombardi, sa na námestí zhromaždilo viac než dvestotisíc veriacich.

Vedľa oltára, ktorého zastrešenie symbolizovalo biskupskú mitru či sériu gotických okien, bola vystavená socha Panny Márie Milosrdenstva z El Cobre, ktorá bola pri tejto príležitosti privezená do Santiaga de Cuba na Námestie Antonia Macea, národného hrdinu. Patrónka Kuby tak prerušila svoje ročné putovanie tromi ostrovnými farnosťami v rámci mariánskeho jubilejného roka (trvá od 7. 1. 2012 do 5. 1. 2013).

Krátko pred svätou omšou, ktorú tu Benedikt XVI. slávil pri príležitosti 400. výročia nájdenia sochy Panny Márie Milosrdenstva z El Cobre, preliezol jeden z mužov bariéry, bežal k oltáru a kričal „Preč s komunizmom!“ Zastavili ho poriadkové služby. V úvode slávnosti Benedikta XVI. privítal arcibiskup Dionisio García Ibáñez.

Následne sa prítomným prihovril Benedikt XVI.:

Drahí bratia a sestry!

Vzdávam vďaky Bohu, že mi doprial prísť medzi vás a uskutočniť túto tak očakávanú cestu. Pozdravujem Mons. Dionisia Garcíu Ibáñeza, arcibiskupa Santiaga de Cuba a ďakujem mu za jeho láskavé slová prijatia v mene všetkých. Zároveň pozdravujem biskupov Kuby, aj tých, čo prišli z iných krajín, tiež kňazov, rehoľníkov, seminaristov i veriacich laikov prítomných na tejto eucharistickej slávnosti. Nemôžem opomenúť tých, ktorí tu nemôžu byť pre chorobu, vek alebo z iných dôvodov. Okrem toho pozdravujem tu prítomné authority.

Táto svätá omša, ktorej smiem predsedáť pri príležitosti mojej prvej návštevy v tejto krajine, zapadá do kontextu mariánskeho jubilejného roku na počesť Panny Márie Milosrdenstva z El Cobre, patrónky Kuby, pri príležitosti 400. výročia nájdenia jej milostivej sochy v tejto požehnanej krajine. Som si vedomý námahy a obetavosti, s akou ste pripravili toto jubileum, najmä z duchovného hľadiska. Naplnilo ma dojatím, keď som počul o zápale, s akým bola Mária uctievaná a vyzývaná mnohými Kubáncami počas jej putovania po všetkých kútoch a miestach ostrova.

Tieto významné udalosti cirkvi na Kube sú prežiarené neobyčajnou krásou slávnosti, ktorú dnes slávi univerzálna Cirkev: Zvestovanie Pána Panne Márii. Vtelenie Božieho Syna je skutočne ústredným mystériom kresťanskej viery a Mária má v ňom popredné miesto. Avšak aký je význam tohto tajomstva? A čím je dôležité

pre náš konkrétny život?

Pozrime sa predovšetkým, čo znamená vtelenie. V Evanjeliu sv. Lukáša sme počuli slová anjela Márii: «Duch Svätý zostúpi na teba a moc Najvyššieho ťa zatiene. A preto aj dieťa bude sa volať svätým, bude to Boží Syn» (Lk 1, 35). V Márii sa Boží Syn stáva človekom, tak sa naplnia proroctvo Izaiáša: «Hľa, panna počne a porodí syna a dá mu meno Emanuel!» (Iz 7, 14). Áno, Ježiš, Slovo, ktoré sa stalo telom, je Boh s nami, ktorý prišiel, aby býval medzi nami a zdieľal s nami našu ľudskú ohraničenosť. Apoštol Ján to vyjadruje takto: «A Slovo sa telom stalo a prebývalo medzi nami» (Jn 1, 14).

Výjadrenie «stal sa človekom» poukazuje na konkrétnejšiu a hmatateľnejšiu ľudskú realitu. V Kristovi Boh skutočne prišiel na svet, vstúpil do našej histórie, urobil si prýbytok medzi nami a splnil tak intímnu túžbu ľudstva, aby bol svet skutočne domovom pre človeka. Naopak, ak je Boh vylúčený, svet sa stáva nehostinným miestom pre človeka a súčasne marí pravé poslanie stvorenstva, byť priestorom pre spoločenstvo, pre «áno» láске medzi Boh a človekom, ktorý mu odpovedá.

Takže ako sa zjavil Boh, keď nám poslal svojho Syna v tele podobnom nášmu? Odpoveď na túto otázku nachádzame v Liste Hebrejom, ktorý sme počúvali v druhom čítaní. Tu kladie svätý autor do úst Krista niektoré slová Žalmu 40, ktoré vyjadrujú intímnu hĺbku jeho srdca v okamihu vtelenia. Preto Kristus vstupujúc do sveta hovorí: «Nechcel si obeť ani dar, ale dal si mi telo. (...) Vtedy som povedal: Hľa, prichádzam - vo zvitku knihy je napísané o mne -, aby som plnil tvoju vôľu, Bože» (Hebr 10, 5 - 10). Boh vo svojom pláne lásky určil, že naša spása sa realizuje skrze obeť Kristovho tela.

Vtelenie predpokladá prijatie tejto vôle Otca zo strany Krista a tým sa orientuje už smerom k veľkonočnému mystériu kríža a vzkriesenia. Vtelenie a veľkonočné mystérium Krista sú úzko prepojené tým, že na kríži kulminuje obeť seba samého, ktorú Ježiš začína uskutočňovať od prvého okamihu jeho ľudskej existencie v lone Panny Márie. Súčasne kríž a vzkriesenie predpokladá vtelenie, ktorým Kristus berie na seba ľudské telo, aby ho ponúkol ako obeť za spásu. Vykúpenie sa teda nerealizuje mimo samotného človeka, ale Boh vošiel do nášho tela, aby ho otvoril a povýšil k účasti na svojom božskom živote. Takže telo dosiahne naplnenie svojho pôvodného povolania: byť nositeľom a zjavovateľom života ducha, Božej lásky.

Avšak kontemplujúc mystérium vtelenia nemôže opomenúť obrátiť naše oči na Máriu a naplniť sa údivom, vďačnosťou a láskou vidiac ako sa náš Boh pri svojom príchode na svet chcel spoľahnúť na slobodný súhlas jeho stvorenia.

Až keď Mária odpovedala anjelovi «Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova» (Lk 1,38), od tohto momentu večné Slovo Otca začalo svoju ľudskú existenciu v čase.

Je dojemné vidieť, ako Boh nielen rešpektuje ľudskú slobodu, ale zdá sa, že ju potrebuje. A vidíme tiež, ako

je začiatok pozemského života Božieho Syna poznačený dvojítm «áno» spásnosnej vôle Otca: Kristovým a Máriiným. Táto poslušnosť voči Bohu je to, čo otvára dvere sveta k pravde a spáse. Boh nás naozaj stvoril zo svojej nekonečnej lásky, preto žiť podľa jeho vôle je cestou k nájdeniu našej autentickej identity, pravdy nášho bytia, zatiaľ čo vzdávanie sa od Boha nás vzdáľuje od seba samých a vrhá nás do prázdnoty.

Poslušnosť vo viere je pravou slobodou, autentickým vykúpením, ktoré nám umožňuje zjednotiť sa v Kristovej láske v jeho úsilí podriaďiť sa vôle Otca. Vykúpenie je vždy tento proces privedenia vôle človeka k plnému stotožneniu s Božou vôľou (porov. Lectio divina so seminaristami, Rím, 18. februára 2010).

„Drahí bratia a sestry, dnes oslavujeme Najsvätejšiu Pannu pre jej vieru a aj my hovoríme spolu so svätou Alžbetou: «Blahoslavená, ktorá si uverila» (Lk 1, 45). Ako hovorí sv. Augustín, Mária počala Krista najprv vo svojom srdci vierou, až potom fyzicky vo svojom lone. Mária verila a v nej sa naplnilo to, v čo verila (porov. Reči 215, 4: PL 38, 1074). Prosme Pána, aby posilnil našu vieru, aby ju urobil živou a čínorodou v láske. Prosme ho, aby sme boli schopní, ako ona, prijať do nášho srdca Slovo Boha a praktizovať ho s pokornou poslušnosťou a vytrvalosťou.

Panna Mária pre svoju nezastupiteľnú úlohu v Kristovom mystériu predstavuje obraz a model Cirkvi. Aj Cirkev, rovnako ako Kristova Matka, je pozvaná, aby prijala do seba tajomstvo Boha, ktorý prichádza, aby v nej prebýval. Drahí bratia a sestry, viem, s akým veľkým úsilím, odvahou a odhodlaním pracujete každý deň na tom, aby v daných okolnostiach vašej krajiny, v tomto historickom okamihu, Cirkev stále viac odráža svoju pravú tvár ako miesta, kde Boh prichádza, aby sa stretol s ľuďmi.

Cirkev, živé telo Krista, má poslanie sprostredkovať na zemi spásnu prítomnosť Boha a otvoriť svet niečomu väčšiemu ako je sám, láske a svetlu Boha. Stojí zato, drahí bratia a sestry, oddať celý svoj život Kristovi, rásť každý deň v jeho priateľstve a cítiť sa povolani k ohlasovaniu krásy a dobra vlastného života všetkým ľuďom, našim bratom. Povzbudzujem vás vo vašej úlohe zasiahť do sveta Božie slovo a ponúknuť všetkým pravý pokrm Kristovho Tela.

Keďže sa blíži Veľká noc, rozhodnime sa bez strachu a komplexov nasledovať Ježiša na jeho ceste ku krížu. Prijmeme akékoľvek protivenstvá a trápenie s trpezlivosťou a vierou, s presvedčením, že on svojím vzkriesením porazil sily zla, ktoré všetko zatemňuje, a dal vzkĺčiť novému svetu, svetlu Boha, svetla, pravdy a radosti. Pán neprestane žehnať bohatou úrodou veľkorysosti vášho úsilia.

Tajomstvo vtelenia, v ktorom sa Boh priblížil k nám, nám dáva poznať aj jedinečnú dôstojnosť každého ľudského života. Preto v jeho pláne lásky, počnúc stvorením Boh zveril do rodiny založenej na manželstve najvyššie poslanie byť základnou bunkou spoločnosti a pravej domácej cirkvi. S touto istotou vy, drahí manželja,

musíte byť najmä pre svoje deti skutočným a viditeľným znamením Kristovej lásky voči Cirkvi. Kuba potrebuje svedectvo vašej vernosti, vašej jednoty, vašej schopnosti prijať ľudský život, a to najmä ten bezbranný a biedny.

Drahí bratia a sestry, pod pohľadom Panny Márie Milosrdenstva z El Cobre by som chcel vysloviť výzvu, aby ste dali novú silu vašej viere, aby ste žili z Krista a pre Krista, a so zbraňami pokoja, odpustenia a porozumenia, sa angažovali v budovaní spoločnosti otvorenej a obnovennej, spoločnosti lepšej, viac hodnej človeka, ktorý odráža Božiu dobrotu. Amen.

Na svätej omši sa zúčastnil i Raál Castro. Jeho brat sa v roku 1998 zúčastnil iba na záverečnej bohoslužbe v Havane. Na záver viac než dvojhodinového obradu venoval Svätý Otec soške Virgen de la Caridad de Cobre Zlatú ružu. Toto papežské vyznamenanie už získali pútnické miesta v Mariazelli, Fatimě či Apericide v Brazílii.

Svätý Otec sa potom odobral do seminára sv. Bazila Veľkého v El Cobre (22 km od Santiaga de Cuba), ktorý hostil jeho prvú noc jeho kubánskeho pobytu. Táto inštitúcia patrí k najstarším vzdelávacím zariadeniam kandidátov na kňazstvo a laikov na ostrove. V 60-tych rokoch minulého storočia bola znárodnená a premenená na štátnu školu.

Druhý deň na Kube

V utorok 27. marca začal Benedikt XVI. svätou omšou v súkromnej kaplnke v seminári El Cabre. Rezidenčiu seminára opustil krátko po 9:15 miestneho času (po 16:15 SEČ). Následne prešiel asi 300 metrov papamobilom do Sanktuária Panny Márie Milosrdenstva v mestečku El Cabre, najnavštevovanejšie pútnické miesto na Kube. Dejiny tohto národného pútnického miesta sa viažu k sociálnemu a politickému vývoju ostrova. Mariánsku sošku vylovili v roku 1606 v zálive Bahra de Nine na severovýchode ostrova dvaja domorodci (bratia Juan a Rodrigo de Hoyos) sprevádzaní desaťročným černošským otrokom Juanom Morenom. Soška sa stala predmetom úcty. Prvé sanktuárium bolo postavené už v roku 1684. Jeho história sa však začala písať po nájdení sošky rybármi. V roku 1916 vyhlásil pápež Benedikt XV. Pannu Máriu Milosrdenstva z El Cabre za patrónku Kuby. Jej sviatok pripadá na 8. augusta. O polstoročie neskôr, v roku 1977, udelil pápež Pavol VI. sanktuáriu titul menšej baziliky, teda Basilica Minor.

Pred vstupom do Baziliky privítal Svätého Otca arcibiskup Santiaga Mons. Dionisio Guillermo García Ibáñez. Za zvukov piesne Ave María vstúpil dovnútra, kde ho očakávali kubánski biskupi. Pri soche Panny Márie, ktorá sa nachádza neďaleko oltára, predniesol vo svetle sviečok modlitbu k Panne Márii Milosrdenstva z El Cabre, pri ktorej môžu pútnici počas jubilejného roka získať úplné odpustky. V závere sa sanktuárium ozývala hymna Panny Márie Milosrdenstva. Potom sa Benedikt XVI. presunul pred hlavný vchod baziliky, odkiaľ pozdravil a pozhňal veriacich zhromaždených na malom námestí. Kubáncom pripomenul, že ich ďalší osud

zveril do rúk patrónky ostrova a ubezpečil ich o svojej modlitbe. „Prijmite pápežov pozdrav a zaneste ho všade, aby všetci zakúsili útechu a silu vo viere. Povedzte to všetkým, ktorých stretnete, či už blízkym alebo cudzincom, že som Pánovej matke zveril potreby tých, ktorí trpia, tých, ktorým bola odňatá sloboda, tých, ktorí žijú ďaleko od svojich blízkych, alebo prežívajú ťažké chvíle,“ povedal Benedikt XVI., ktorý si vo svojom krátkom príhovore spomenul i na obeť predvlnajšieho zemetrasenia na neďalekom Haiti.

Drahí priatelia!

Prišiel som ako pútnik do domu milostivej sochy Panny Márie Milosrdenstva, „la Mambisa“, ako ju s láskou oslovujete. Jej prítomnosť v tejto oblasti El Cabre je pre Kubáncov darom z neba.

Srdečne pozdravujem všetkých, ktorí ste sa tu zišli. Prijmite pápežov pozdrav a zaneste ho všade, aby všetci zakúsili útechu a silu vo viere. Povedzte to všetkým, ktorých stretnete, či už blízkym alebo cudzincom, že som Pánovej matke zveril potreby tých, ktorí trpia, tých, ktorým bola odňatá sloboda, tých, ktorí žijú ďaleko od svojich blízkych, alebo prežívajú ťažké chvíle. Zároveň som jej Nepoškvrnenému srdcu zveril mladých, aby sa stali autentickými Kristovými priateľmi a neupadli do nástrah, ktoré vo vnútri zanechávajú smútok.

Pred sochou Márie som osobitne myslel aj na tých Kubáncov, ktorých predkovia prišli z Afriky, ako aj blízkych obyvateľov Haiti, ktorí ešte stále trpia dôsledkami zemetrasenia pred dvoch rokov. Tiež som nezabudol na roľníkov dedinčanov tohto regiónu a ich rodiny, ktorí túžia žiť podľa evanjelia a otvárajú svoje domovy, aby sa v nich mohla sláviť Eucharistia.

Na príklade Najsvätejšej Panny povzbudzujem všetkých synov tejto drahej zeme, aby pokračovali v budovaní života na pevnom základe, ktorým je Ježiš Kristus, a aby pracovali na budovaní spravodlivosti, aby sa stali služobníkmi milosrdnej lásky a vytrvali uprostred skúšok. Nech vám nik nezveďme vnútornú radosť, tak charakteristickú pre kubánsku dušu. Nech vás Boh žehná. Zo srdca ďakujem!

ODLET DO HAVANY

Po návšteve baziliky potom Svätý Otec odcestoval z medzinárodného letiska Santiago de Cuba do Havany, kde ho čakala návšteva u prezidenta krajiny Raúla Castra. V kubánskom hlavnom meste pristál o 19:00 nášho stredoeurópskeho času po lete dlhom 760 km. Privítal ho arcibiskup kardinál Jame Ortega. Svätý Otec následne odišiel na apoštolskú nunciaturu na súkromný obed. Druhú polovicu dňa mu vyplnilo stretnutie s kubánskym prezidentom a radou ministrov v Paláci revolúcie.

Schôdzka, ktorá sa konala za zavretými dverami, trvala vyše 40 minút. Po súkromnom rozhovore nasledovala výmena darov. Prezident Castro obdaril Svätého Otca reprodukciami bronzovej sochy Panny Márie z El Cobre. Benedikt XVI. mu naopak podaroval faximile Ptolemaiovej Geografie z 15. storočia. Hovorca Svätej stolice

P. Federico Lombardi opísal stretnutie ako „veľmi srdečné a konštruktívne“. Hoci podrobnosti z ich konverzácie nie sú známe, P. Lombardi povedal, že Svätý Otec zopakoval svoje znepokojenia, o ktorých hovorí už na verejnosti týkajúce sa slobody Cirkvi, aby sa mohla podieľať na živote spoločnosti a byť tak na prospech všetkých kubánskych občanov. Benedikt XVI. potom predniesol kubánskemu prezidentovi jednu špeciálnu žiadosť, a to, aby zvážil možnosť ustanovenia Veľkého piatku ako štátneho sviatku. Bl. Ján Pavol II. pri svojej návšteve Kuby v roku 1998 požiadal o podobnú vec bývalého prezidenta Fidela Castra. Vyzval ho vtedy, aby uznal Božie narodenie ako štátny sviatok, čo bolo ešte v tom roku ustanovené.

Zatiaľ, čo s prezidentom viedol rozhovor Svätý Otec, vatikánsky štátny sekretár kardinál Tarcisio Bertone, sprevádzaný sekretárom pre vzťahy so štátmi a apoštolským nunciom, sa stretol s viceprezidentom štátnej rady a rady ministrov republiky. Prezident Castro potom predstavil Benediktovi XVI. rodinných príslušníkov.

P. Lombardi o stretnutí s prezidentom

O stretnutí Benedikta XVI. s prezidentom Castrom hovoril v utorok s novinármi hovorca Svätej stolice P. Federico Lombardi. Okrem iného reagoval na otázku, čím bolo také výnimočné, keď sa spolu rozprávali vyše 40 minút. „Povedali ste správne, že to bolo dlhé stretnutie, a už tento aspekt je pomerne príznačný, pretože význam takýchto stretnutí spočíva predovšetkým v skutočnosti, že keď sa ľudia stretnú, zanechajú formality, aby si vytvorili hlbší vzťah. Už pri stretnutí Jána Pavla II. s Fidelom Castrom zohralo významnú úlohu osobné stretnutie, ktoré neskôr prinieslo význačné výsledky. Povedal by som, že aj počas tejto cesty má osobné stretnutie medzi prezidentom a pápežom, samo o sebe hodnotu aj vďaka svojej dĺžke... Bolo to stretnutie pokojné a veľmi, veľmi srdečné,“ hovoril P. Lombardi.

Hovorca Svätej stolice prezradil aj z toho, čo bolo jeho obsahom. „Je možné povedať, že hovorili aj o súčasných podmienkach, v ktorých žije ľud na Kube, situácii v krajine, a čo sa týka pápeža, prirodzene, o očakávaniach Cirkvi, aby bol jej život intenzívnejší, vždy plnší vo vyjadrovaní viery a tiež prostredníctvom jej prítomnosti v živote krajiny. Púť Panny Márie Milosrdenstva, ktorá trvala rok a pol, povzbudzujúc celý ostrov pred začiatkom tohto jubilejného roku, je niečo, čo hlboko ovplyvnilo aj kubánske authority, pretože bola znakom veľkej vitality Cirkvi, jej zapájania sa do života a citenia obyvateľov, ktorí sa zmobilizovali, a v tomto prípade, nejde len o praktizujúcich veriacich, ale aj o iných. A toto upútalo pozornosť a úctu autorít k Cirkvi natoľko, že sa stalo predpokladom k prijatiu ďalších krokov. Pápež tiež predniesol špecifickú požiadavku, týkajúcu sa slávania Veľkého piatku: ako to bolo počas cesty Jána Pavla II. v prípade sviatku Vianoc, ktorý bol uznaný ako výsledok cesty Jána Pavla II. Uvidíme, je možnosť, že aj Veľký piatok, ktorý je vnímaný ako významný deň aj v náboženskej tradícii

Kubáncov, by mohol byť uznaný aj zo strany vládnych predstaviteľov,“ povedal P. Lombardi.

Počas týchto dní na Kube je v centre pozornosti prítomnosť mnohých osôb. Na Kube sa zo zdravotných dôvodov nachádza aj prezident Venezuely, Chavez, ktorý chcel pozdraviť pápeža, ale – ako povedal – bez zasiahnutia do programu Svätého Otca a prezidenta Castra. „Zdá sa mi to logické. Myslím si, že by ma prekvapilo, ak by prezident inej krajiny prišiel počas návštevy, už tak krátkej a intenzívnej, ako je táto pápežova na Kube a žiadal od pápeža osobitnú pozornosť. Takže sa mi zdá správne to, čo bolo povedané a čo nám dáva zároveň príležitosť zaželať mu z našej strany skoré uzdravenie, pretože vieme, že sem na Kubu prišiel práve z dôvodu liečenia, ktorému sa podrobuje,“ reagoval P. Lombardi.

Pozornosť medzinárodných médií priťahuje aj možné stretnutie s Fidelom Castrom. „Áno, zdajú sa mi trocha posadnuté záujmom o toto stretnutie, zatiaľ čo sú tu aj ďalšie veľmi dôležité aspekty tejto cesty, ako samotná púť pápeža, po ktorej túžil, a ktorá je dôvodom jeho príchodu sem na Kubu. Prirodzene, zo symbolického hľadiska, má stretnutie s veľkým vodcom kubánskej histórie svoj význam a svoju dôležitosť, a pápež dal jasne najavo svoju otvorenosť tejto možnosti. Ak k tomu dôjde, vyjadríme sa.“ Na záver padla otázka, či posilňuje prítomnosť Svätého Otca kubánsku Cirkev a jej úlohu. „Ale samozrejme! Predovšetkým posilňuje vo vnútri, čo je prvou vecou, od ktorej sa vyvíjajú ďalšie. Cirkev na Kube zažíva moment šťastia, práve preto, že toto slávenie – v prvom rade cesta a potom jubilejný rok Panny Márie Milosrdenstva – prevyšuje všetky očakávania, sa prejavujú chvíle vďaky...“ práve pre toto slávenie – v prvom rade pre cestu a jubilejný rok Panny Márie Milosrdenstva – nad všetky očakávania sa prejavujú chvíle vďaky a vnútornej revitalizácie Cirkvi a kubánskeho ľudu. Takže, ide o duchovný rozmer, na ktorý sa nemá zabúdať: okrem povzbudenie, ktoré pápež môže ponúknuť svojou prítomnosťou, je jeho povzbudenie, ktoré sa vzťahuje na vďaku v najhlbšom náboženskom význame.“

V podvečer sa Benedikt XVI. presunul spať na apoštolskú nunciatúru, kde večeral s kubánskymi biskupmi.

Mesto Havana ležiace na severozápadnom pobreží ostrova založil v roku 1514 Diego Velázquez a v minulosti patrilo k najdôležitejším prístavam celej Ameriky. Hlavným mestom Kuby je od roku 1607. V súčasnosti je najväčším karibským mestom s viac ako 2 mil. obyvateľmi, čo predstavuje pätinu kubánskeho národa.

Záverečná svätá omša

Posledným bodom jeho trojdennej návštevy Kuby bola slávnostná svätá omša, ktorej predsedal v stredu 28. marca o 9:00 h (okolo 16:00 h SEČ) na zaplnenom Námestí revolúcie v Havane. V úvode pozdravil Svätého Otca havanský arcibiskup kardinál Jaime Ortega y Alamino. Na bohoslužbe sa zúčastnilo okolo pol milióna veriacich, ako aj kubánsky prezident Raúl Castro.

Drahí bratia a sestry!

„Zvelebený si ty, Pane Bože... Zvelebené je tvoje slávne sväté meno“ (Dan 3, 52). Tento chválospev z Knihy proroka Daniela dnes znovu zaznieva v našej liturgii, pozývajúc nás dobrorečiť a chváliť Boha. Sme súčasťou tohto zboru, ktorý neustále oslavuje Pána. Spájame sa vo vzdávaní vďaky a ponúkame náš radostný a dôverný hlas, ktorý sa usiluje upriamiť v láske a v pravde na cestu viery.

„Nech je zvelebený Boh“, ktorý nás spája na tomto symbolickom námestí, aby sme sa hlbšie ponorili do jeho života. Pociťujem veľkú radosť, že môžem byť dnes medzi vami a predsedáť tejto svätej omši uprostred tohto jubilejného roka venovaného Panne Márii Caridad del Cobre.

Srdečné pozdravujem kardinála Jaimeho Ortegu y Alamina, arcibiskupa Havany, a ďakujem mu za srdečné slová, s ktorými sa na mňa obrátil v mene všetkých. Pozdravujem pánov kardinálov, mojich bratov biskupov na Kube a z ďalších krajín, ktorí sa chceli zúčastniť na tomto slávnostnom obrade. Pozdravujem tiež kňazov, seminaristov, rehoľníkov a všetkých tu zhromaždených veriacich, ako aj authority, ktoré nás sprevádzajú.

V prvom čítaní, ktoré sme počuli, traja mladíci, prenasledovaní babylonským kráľom, uprednostnili podstúpiť smrť upálením v ohni, než by zradili ich svedomie a vieru. Našli silu „chváliť, oslavovať a velebiť Boha“ v presvedčení, že Pán dejín a vesmíru ich nenechá v smrti a v ničote. V skutočnosti, Boh nikdy neopúšťa svojich synov, nikdy na nich nezabúda. On je nad nami a je schopný zachrániť nás svojou mocou. Zároveň je nablízku svojmu ľudu a skrze svojho Syna Ježiša Krista chcel prebývať medzi nami.

„Ak ostanete v mojom slove, ste naozaj mojimi učeníkmi, poznáte pravdu a pravda vás vyslobodí“ (Jn 8, 31-32). V úryvku z evanjelia, ktoré sme počuli, sa Ježiš zjavuje ako Syn Boha Otca, Spasiteľ, jediný, ktorý môže zjaviť pravdu a dať skutočnú slobodu. Jeho učenie vyvoláva odpor a nepokoje medzi jeho odporcami a on ich obviňuje, že sa dožadujú jeho smrti, majú na mysli najvyššiu obeť na kríži, už tak blízku. Ale nabáda ich veriť, zostať v jeho slove, aby poznali pravdu, ktorá oslobodzuje a ctí.

V skutočnosti predstavuje pravda túžbu ľudskej bytosti a hľadať ju predpokladá vždy skúsenosť autentickej slobody. Mnohí však dávajú prednosť kratšej ceste a snažia sa vyhnúť tejto úlohe. Niektorí, ako Poncius Pilát, ironizujú možnosť môcť poznať pravdu (cit. Jn 18, 38), vyhlasujú neschopnosť človeka dosiahnuť ju alebo popierajú, že existuje jedna pravda pre všetkých. Tento postoj, ako v prípade skepticizmu a relativizmu, plodí zmenu srdca, pretvárajúc ich na chladných, nestálych, vzdialených od iných a uzavretých do seba. Ľudia, ktorí si umývajú ruky ako rímsky miestodržiteľ a nechávajú plynúť riekou dejín bez toho, aby sa nechali skompromitovať.

Na druhej strane, sú tí, ktorí chybné interpretujú toto hľadanie pravdy, čo ich vedie k racionalite

a fanatizmu, pre ktoré sa zatvárajú vo „svojej pravde“ a snažia sa ju vnútiť ostatným. Sú ako zaslepení zákonníci, ktorí vidiac Ježiša zraneného a zakrvaveného, nahnevane kričia „Ukrižuj ho!“ (cit. Jn 19, 6). V skutočnosti, kto koná iracionálne, nemôže sa stať Ježišovým učeníkom. Viera a rozum sú potrebné a doplňujúce pri hľadaní pravdy. Boh stvoril človeka s vrodenu túžbou po pravde a kvôli tomu ho obdaril rozumom. Iste, nie iracionalista, ale túžba po pravde, je to, čo podporuje kresťanskú vieru. Každá ľudská bytosť musí skúmať pravdu a prijať ju, keď ju nájde, napriek riziku podstúpenia obety.

Okrem toho je pravda o človeku nevyhnutným predpokladom k dosiahnutiu slobody, pretože v nej objavujeme základy etiky, s ktorou sa všetci môžu zhodovať a ktorá obsahuje zreteľné a presné formulácie o živote a smrti, povinnostiach a právach, manželstve, rodine a spoločnosti a nakoniec o nedotknuteľnej dôstojnosti ľudskej bytosti. Toto etické dedičstvo je tým, čo môže zbližovať všetky kultúry, národy a náboženstvá, authority a občanov, občanov navzájom, a veriacich v Krista s tými, ktorí v neho neveria.

Kresťanstvo, zdôrazňujúc hodnoty, na ktorých stojí etika, nevnučuje, ale predkladá pozvanie od Krista spoznať pravdu, ktorá oslobodzuje. Veriaci je vyzývaný, aby o ňom hovoril svojim súčasníkom, rovnako ako Pán, aj napriek predtuche odmietnutia a kríža. Osobné stretnutie s tým, ktorý je pravdou sám o sebe, nás nabáda podeliť sa o tento poklad s ostatnými, zvlášť so svedectvom.

Drahí priatelia, neváhajte nasledovať Ježiša Krista. V ňom nachádzame pravdu o Bohu a človeku. On nám pomáha prekonať naše sebecké, zanechať naše ambície a zdolať to, čo nás utláča. Ten, kto koná zlo, kto pácha hriech, je otrokom hriechu a nikdy nezíska slobodu (cit. Jn 8, 34). Iba zrieknutím sa nenávisti a nášho zatvrdeného a oslepeného srdca budeme oslobodení a vyklíči v nás nový život.

S pevným presvedčením, že Kristus je skutočnou mierou človeka a vedia, že v ňom sa nachádza potrebná sila na prekonanie každej skúšky, chcem otvorene ohlasovať Pána Ježiša ako cestu, pravdu a život. V ňom všetci nájdu plnú slobodu, svetlo, ktoré dáva pochopiť realitu do hĺbky a pretvára ju s obnovujúcou silou lásky.

Cirkev žije, aby boli ostatní účastní na tom, čo vlastní, a čo nie je nič iné ako Kristus sám, nádej slávy (cit. Kôl 1, 27). Pri plnení tejto úlohy sa musí hlavne spoliehať na náboženskú slobodu, ktorá sa zakladá na možnosti ohlasovať a oslavovať vieru aj verejne, prinášajúc posolstvo lásky, zmierenia a pokoja, ktoré Ježiš priniesol svet. Je

radostou vedieť, že na Kube boli podniknuté také kroky, aby Cirkev plnila svoje nevyhnutné poslanie ohlasovať verejne a otvorene svoju vieru. Avšak, je potrebné pokračovať, a chcem povzbudiť vládne authority národa, aby posilňovali to, čo už bolo dosiahnuté a pokračovali na tejto ceste skutočnej služby pre spoločné blaho celej kubánskej spoločnosti.

Právo na náboženskú slobodu, ako vo svojom individuálnom rozsahu, tak aj v tom komunitnom, vyjadruje jednotu ľudskej osoby, ktorá je zároveň občanom i veriacim. Dovoľuje tiež, aby veriaci prispievali k budovaniu spoločnosti. Jej posilnenie upevňuje spoluna-

žívanie, oživuje nádej na lepší svet, vytvára priaznivé podmienky pre pokoj a harmonický rozvoj a zároveň poskytuje pevné základy, na ktorých zabezpečuje práva budúcich generácií.

Keď Cirkev zdôrazňuje toto právo, nenárokujú si žiadne privilégiá. Žiada si iba byť vernou poslať, ktoré dostala od svojho

božského Zakladateľa, uvedomujúc si, že tam, kde sa Kristus sprítomňuje, človek rastie v ľudskosti a nachádza svoju jednotu. Preto sa snaží ponúkať toto svedectvo vo svojom ohlasovaní a vo svojom učení, či prostredníctvom katechéz alebo vo formačných centrách a univerzitách. Dúfajme, že aj čoskoro nastane moment, v ktorom Cirkev bude môcť priniesť v rôznych oblastiach učenia výhody poslania, ktoré jej Pán zveril, a ktoré nemôže nikdy obchádzať.

Vynikajúcim príkladom tejto práce bol významný kňaz Félix Varela, vychovávateľ a učiteľ, preslávený syn tohto mesta Havana, ktorý vstúpil do kubánskych dejín ako prvý, ktorý naučil jej ľud myslieť. Páter Varela nám ukazuje cestu k skutočnej spoločenskej premene: vychovávať cnostných ľudí, aby formovali dôstojný a slobodný národ, keďže táto premena závisí od duchovného života človeka, pretože „nie je Vlast bez cností“ (Listy Elpidiovi, šiesty list, Madrid 1836, 220). Kuba a svet potrebujú zmeny, ale dôjde k nim, iba ak každý bude schopný vypočuť si pravdu a rozhodne sa ísť cestou lásky, zasievajúc zmierenie a bratstvo.

Vyprosujúc materskú ochranu Najsvätejšej Márie, si žiadajme, aby sme sa zakaždým, keď sa zúčastníme na Eucharistii, stali aj svedkami lásky, ktorá odpovedá na zlo dobrom (cit. Rím 12, 21), ponúkajúc sa ako živá obeta tomu, ktorý s láskou ponúkol seba samého za nás. Kráčajme v Kristovom svetle, ktoré môže rozptýliť temnotu pochybenia. Prosme ho, aby sme s odvahou a silou svätých, dokázali dať Bohu slobodnú, veľkodušnú a ušľachtilú odpoveď bez strachu a hnevu. Amen.

Spolu s Benediktom XVI. koncelebrovali svätú omšu i kubánski biskupi a kňazi. Po ukončení bohoslužby sa Svätý Otec odobral na apoštolskú nunciatúru.

Benedikt XVI. sa rozlúčil s Kubou

Program Svätého Otca pokračoval súkromným obedom, po ktorom nasledovala oficiálna rozlúčka s Kubou na havanskom medzinárodnom letisku „Josého Martího“. Napriek upršanému počasiu cestu z nunciatúry na letisko lemovalo cestu niekoľko tisíc Kubáncov. Po príchode na letisko sa uskutočnilo súkromné – osobné – stretnutie prezidenta Raúla Castra a Benedikta XVI. v reprezentačných priestoroch havanského letiska. Podľa pôvodného plánu malo stretnutie trvať iba niekoľko minút. Nakoniec trvalo viac ako 20 minút. Po príhovore prezidenta Castra sa svojim záverečným prejavom rozlúčil aj Benedikt XVI.

„Vzdávam Bohu vďaka za to, že mi dovolil navštíviť tento pekný ostrov, ktorý zanechal hlboký znak v srdci môjho predchodcu, blahoslaveného Jána Pavla II., keď sem prišiel ako ohlasovateľ pravdy a nádeje. Aj ja som túžil prísť medzi vás ako pútnik lásky, aby som poďakoval Panne Márii za prítomnosť jej milostivej sochy v sanktuárii v del Cobre, kde už počas štyroch storočí sprevádza púť Cirkvi v tomto národe a dodáva odvahu všetkým Kubáncom, aby s pomocou Krista objavili pravý význam nepokoja a túžob, ktoré sú uhniezdené v ľudskom srdci, a ktoré majú nevyhnutnú silu na budovanie otvorenej spoločnosti, v ktorej sa nik necíti vylúčený. «Kristus, ktorý vstal z mŕtvych, osvecuje tento svet a robí to ešte jasnejším spôsobom práve tam, kde sa podľa ľudského úsudku všetko javí temné a beznádejné. On premohol smrť – On žije – a viera v neho preniká ako malé svetlo všetko temné a hrozné.» (Príhovor počas modlitbovej vigílie s mladými, Freiburg, 24. 9. 2011).

Ďakujem vám, pán prezident, a iným verejným predstaviteľom za záujem a spoluprácu, ktorou ste prispeli k pozitívnemu priebehu tejto cesty. Svoju vďaku vyjadrujem aj členom Konferencie biskupov Kuby, ktorí nešetrili svojimi silami a obetami. Rovnako aj všetkým, ktorí k tomu akýmkoľvek spôsobom prispeli, osobitne modlitbou. Vo svojom srdci nesiem všetkých a každého Kubánca, ktorí ma sprevádzali svojou modlitbou a láskou, ponúknuc mi srdečné prijatie, a ktorí sa so mnou podelili o svoje najhlbšie a oprávnené túžby.

Prišiel som sem ako svedok Ježiša Krista v pevnom presvedčení, že tam kde prichádza on, sklúčenosť prenecháva miesto nádeji, доброта nahrádza neistotu a čnostná sila otvára horizonty nezvyčajným a prospešným perspektívam. V jeho mene a ako nástupca svätého Petra som chcel pripomenúť jeho poslanstvo spásy, aby povzbudilo nadšenie a záujem kubánskych biskupov, ako aj kňazov, rehoľníkov a tých, ktorí sa pripravujú na kňazskú službu a rehoľný život. Nech slúži ako nový impulz pre tých, ktorí vytrvalo a oddane spolupracujú pri ohlasovaní evanjelia, osobitne laikov, aby posilnili svoju oddanosť

Bohu v ich živote a práci, aby sa neunavili v zodpovednom prispievaní k spoločnému dobru a integrálnemu rozvoju celej krajiny.

Cesta, ktorú Kristus ponúka ľudstvu a každému človeku a národu, nie je nanútená, ba je skôr prvým a základným faktorom k jeho autentickému rozvoju. Nech Pánovo svetlo, ktoré osobitným spôsobom žiarilo počas týchto dní nezhasne v nikom, kto ho prijal, a nech pomôže posilniť všetkých k jednote, a nech dá vyniknúť tomu najušľachtilejšiemu, čo je v kubánskej duši, jej najväčším hodnotám, na ktorých je možné postaviť spoločnosť so širokými obzormi, spoločnosť obnovenú a zmierenú. Nech sa nikto necíti, že mu je zabránené prispieť k tejto vznešenej úlohe kvôli obmedzeniu jeho základných slobôd, alebo kvôli nedostatku vzdelania, alebo materiálnych prostriedkov. Situácia, ktorá sa zhoršuje z dôvodu reštriktívnych ekonomických opatrení uvalených zahraničím, negatívnym spôsobom dolieha na obyvateľstvo.

Tu završujem svoju púť, ale budem pokračovať v úprimnej modlitbe, aby ste pokračovali vo svojom putovaní, a aby sa Kuba stala domovom všetkých a pre všetkých Kubáncov, kde budú spoločne žiť v spravodlivosti a slobode, v prostredí úprimnej bratskej lásky. Rešpektovanie slobody, ktorá bije v srdci každého človeka, je nevyhnutnosťou k tomu, aby sa adekvátnym spôsobom odpovedalo na jeho základné potreby spojené s jeho dôstojnosťou a k budovaniu takej spoločnosti, v ktorej sa každý cíti byť užitočným prispievateľom pri budovaní svojho vlastného života, svojej rodiny a svojej vlasti.

Súčasný nám s naliehavosťou ukazuje potrebu, že v ľudskom spolunažívaní, či v národnom alebo medzinárodnom kontexte, je nutné odstrániť nemeniteľné pozície a presvedčenia, ktoré majú sklon iba k jednostrannému pochopeniu a neslúžia k budovaniu vzájomnej spolupráce. Eventuálne nezhody sa musia – neúnavne – riešiť takým spôsobom, ktorý spája všetkých, prostredníctvom trpezlivého a úprimného dialógu a úprimnou vôľou náležať tým cieľom, ktoré prinášajú nové nádeje.

Kuba, oživ v sebe vieru tvojich otcov! Vezmi si z tejto viery silu k budovaniu lepšej budúcnosti, dôveruj Pánovým prisľubom, otvor svoje srdce jeho evanjeliu, aby sa autentickým spôsobom obnovil tak osobný život, ako aj život spoločnosti.

Zatiaľ čo sa s vami lúčim, prosím Pannu Máriu Milosrdenstva z El Cobre, aby ochraňovala všetkých Kubáncov, nech ich podrží v čase skúšok a vyprosuje od Všemohúceho tie milosti, po ktorých najviac túžia. Hasta siempre, Kuba, zem ozdobená Máriinou materskou prítomnosťou! Nech Boh žehná tvoju budúcnosť!“

Benedikt XVI. sa potom rozlúčil s Kubou. O polnoci nášho stredoeurópskeho času (17:00 h miestneho času) lietadlo talianskej spoločnosti Alitalia odštartovalo z Havany do Ríma, kde pristane zhruba po desiatich hodinách letu. Dnes okolo 10:00 hodine sa tak zakončí 23. zahraničná apoštolská cesta Benedikta XVI.

RV, js, jak, mf, ml /foto RV CZ

Samozvaní ukrajinskí biskupi majú neplatnú biskupskú vysviacku

Vatikán, 29. marca (RV) - Kongregácia pre náuku viery vydala oficiálne vyhlásenie, v ktorom neuznáva platnosť biskupských vysviacok Eliáša Dohnala OSBM, Markiana V. Hitiuka OSBM, Metoděja R. Špiřika OSBM a Roberta Oberhausera. Ide o samozvaných gréckokatolíckych „biskupov“ v ukrajinskom Pidhirici. Kongregácia v oznámení zároveň uvádza, že po dlhom študovaní tejto kauzy neuznáva ani prípadné vysviacky, ktoré títo samozvaní biskupi vykonali alebo v budúcnosti vykonajú.

Neuznanie vysviacky kongregácia zdôvodňuje tým, že vlastní dokumenty, ktoré spochybňujú ich plnú platnosť. Zároveň vyhlasuje, že na základe ich pretrvávajúceho falošného obviňovania cirkevných autorít, predovšetkým predstaviteľov Svätej stolice a miestnej Ukrajinskej cirkvi, ich zatvrdilého konania, spôsobujúceho zmätok a rozdelenie v Božom ľude, bola potvrdená exkomunikácia týchto samozvaných „biskupov“ na základe Kódexu kánonov východných cirkví 1459 §1.

Kongregácia svojím vyhlásením upozorňuje veriacich, predovšetkým tých krajín, z ktorých exkomunikovaní pochádzajú, že sa pod všetkými kánonickými dôsledkami nesmú pripájať k tejto skupine, ktorá je mimo spoločenstva s Cirkvou. Veriaci sú pozvaní, aby sa modlili za členov tejto skupiny, aby sa vrátili do plného spoločenstva s Katolíckou cirkvou. -js-

V Benátkach uviedli do úradu nového benátskeho patriarchu

Taliansko, 23. marca (RV) – V Benátkach 25. marca uviedli do úradu nového benátskeho patriarchu Mons. Francesca Moragliu. Slávnosť sa konala v Bazilike sv. Marka. Mons. Moraglia posledné štyri roky viedol diecézu Spezia v Ligúrii. Za benátskeho patriarchu ho vymenoval 31. januára tohto roku Svätý Otec.

Medzi prioritami patriarchu sú mladí, chudobní a Eucharistia. Na otázku Vatikánskeho rozhlasu týkajúcu sa oficiálneho uvedenia – akými slovami začne patriarcha svoje nové poslanie – Mons. Moraglia povedal: „Myslím, že tým, aby sme všetko smerovali trochu k otázke viery, ktorá je základnou prioritou. Biskup musí vo všetkom, čo robí, vyjadrovať konkrétnu vieru. Potom budú nasledovať stretnutia, aby som mal reálnejšiu predstavu o tejto cirkvi.“

Nádejou podľa nového benátskeho patriarchu je, že „Cirkev dokáže byť sama sebou, dokáže znovu nájsť samu seba a byť prítiažlivou v očiach ľudí“. To je dôvod, prečo chcel začať stretnutie s mladými stretnutím pri Eucharistii, ktorú nám Spasiteľ odovzdal na konci

svojho života: „Myslím, že skrze Eucharistiu sa vchádza do života a ona nám pomôže myslieť a hovoriť ako Ježiš, prijať jeho štýl. Myslím, že Cirkev, ktorá sa orientuje týmto smerom, týmito termínmi, by mala zvládnuť ťažkosti, ktoré sa môžu vyskytnúť pri evanjelizácii a byť vierohodnou v očiach sveta.“ -jak-

Kardinál Marx novým predsedom Rady biskupských komisií

Belgicko, 23. marca (RV) – Nemecký kardinál Reinhard Marx, ktorý je arcibiskupom Mníchova-Freisingu, bol zvolený za nového predsedu Rady európskych biskupských komisií COMECE. Vo vedení Rady, ktorá má sídlo v Bruseli, nastupuje po rotterdamskom biskupovi Mons. Adrianusovi Van Luynovi. Zvolený bol delegátmi biskupských konferencií krajín EÚ v závere plenárneho zasadnutia COMECE, ktoré sa dnes skončilo.

Reinhard Marx sa narodil 21. septembra 1953 v nemeckom mestečku Geseke, od roku 2007 je arcibiskupom Mníchova-Freisingu, o dva roky sa stal podpredsedom COMECE a Benedikt XVI. ho vymenoval za kardinála počas konzistória v novembri 2010. -jak-

Podpora potratov zo strany EÚ je nelojálna k Európanom

Brusel, 30. marca (RV CZ) – „Týždeň za život“ prebieha v bruselskom sídle Európskeho parlamentu. Iniciátorom debát europoslancov na túto tému je už po druhýkrát Komisia episkopátu Európskej únie – EÚ (COMECE). Utoroková konferencia sa dotkla okrem iného podpory firiem propagujúcich potraty z prostriedkov EÚ. „Konferencia, ktorú sme zorganizovali v Európskom parlamente bola súčasťou širšej série udalostí pod spoločným titulom „Týždeň za život“. V rámci nášho vystúpenia sme predstavili dve správy, ktoré ukazujú, akým spôsobom Európska komisia obchádza obmedzenie zakotvené v traktátoch a dáva súhlas k veľmi širokému financovaniu firiem (počíta sa v miliónoch euro), ktoré sa zaoberajú nielen propagáciou, ale i vykonávaním potratov v krajinách Južnej Ameriky a Afriky. Je to samozrejme nelojálne, a to nielen voči európskym daňovým poplatníkom, ktorí nikdy nedali súhlas k tomu, aby Európska únia financovala potraty, ale tiež i predovšetkým voči týmto krajinám, pretože v viacerých z nich sú tieto praktiky jednoducho nelegálne,“ hovorí poľský poslanec Európskeho parlamentu Konrad Szymbański. Týždeň za život ukončí Európsky kongres za život. -ml-

V Bratislavskej arcidiecéze prebehli dve nové menovania

Bratislava, 27. marca (TK KBS) - Bratislavský arcibiskup a metropolita Mons. Stanislav Zvolenský menoval v stredu 21. marca pomocného biskupa Mons. Jozefa Haľka za generálneho vikára Bratislavskej arcidiecézy. Na poste vymenil Mons. Jána Formánka, ktorého arcibiskup Zvolenský menoval za hlavného penitenciára Katedrály sv. Martina v Bratislave.

ABÚBA

Za okrúhlym stolom debatovali aj predstavitelia KBS

Bratislava, 28. marca (TK KBS) – Predseda KBS Mons. Stanislav Zvolenský a podpredseda KBS Mons. Viliam Judák sa dnes zúčastnili na diskusii za okrúhlym stolom s partnermi a zástupcami víťaznej strany v nedávnych voľbách do Národnej rady SR - Smer-SD. Na diskusii sa zúčastnil aj generálny biskup Evanjelickej cirkvi a. v. (ECAV) na Slovensku Miloš Klátik. Predstavitelia cirkví, ako aj zástupcov zamestnávateľov, zamestnancov, samospráv, vedy či školstva majú do 10 dní predložiť písomne svoje priority tímu, ktorý bude zostavovať program nového kabinetu. Následne dôjde k bilaterálnym rokovaniam o týchto návrhoch s cieľom nájsť čo najväčšiu zhodu.

Predseda KBS Mons. Stanislav Zvolenský povedal, že dnešné stretnutie bolo najmä o tom, aby jednotlivé inštitúcie prispeli k programovému vyhláseniu. „Za KBS a Katolícku cirkev sme toto pozvanie prijali,“ povedal novinárom arcibiskup Zvolenský. Prioritou Katolíckej cirkvi je podľa jeho slov najmä podpora rodín, ochrana života a nedele, ako aj vytváranie nových pracovných príležitostí. V sociálnej, zdravotníckej a školskej oblasti by to malo byť rovnocenné financovanie cirkevných inštitúcií. Za dôležité tiež označil možnosť zhod-

notenia ratifikácie dvoch chýbajúcich zmlúv, ktoré vyplývajú zo základnej zmluvy medzi SR a Svätou stolicou.

Na diskusii sa zúčastnil aj generálny biskup Evanjelickej cirkvi a. v. (ECAV) na Slovensku Miloš Klátik, ktorý je aj predsedom Ekumenickej rady cirkví v SR. Privítal možnosť dialógu. Evanjelická cirkev má podľa neho pripravené materiály, ktoré predloží. Ako uviedol, ide o oblasť ochrany znevýhodnených, školstva a sociálna oblasť. Potvrdil aj záujem na ochrane nedele ako voľného dňa. Na stretnutí podľa neho neotvorili otázku financovania cirkví. „Akékoľvek zmeny by nastali vo vzťahu medzi štátom a cirkvami, tieto zmeny môžu nastať len na základe dohody medzi štátom a príslušnými cirkvami,“ potvrdil predseda Smeru-SD Robert Fico.

Na stretnutí za okrúhlym stolom sa dnes partneri venovali aj ďalším témam: Okrem zostavovania programového vyhlásenia novej vlády to bola napríklad aj téma konsolidácie verejných financií, ako aj ďalších tém.

-ml/-foto -pz-

Na Arcibiskupskom úrade v Trnave kolégium dekanov

Trnava, 28. marca (TK KBS) – Ekonomické a pastoračné otázky dominovali stretnutiu trnavského biskupa Mons. Róberta Bezáka, CSsR., riaditeľa Arcibiskupského úradu Jozefa Gábriša a generálneho vikára Ladislava Kunu s dekanmi Trnavskej arcidiecézy. Na Arcibiskupskom úrade sa zišli v pondelok 26. marca. V diskusiách sa venovali aj príprave blížiaccej sa Noci kostolov, ktorá sa bude tento rok konať 1. júna.

Zdroj: www.abu.sk

Seminaristi pripravili krížovú cestu v „Spišskom Jeruzaleme“

Spišská Kapitula, 27. marca (TK KBS) - Na piatu pôstnu nedeľu sa uskutočnila krížová cesta, ktorá viedla od Katedrály sv. Martina v Spišskej Kapitule, cez chránenú krajinnú oblasť Pažica a zakončila sa na neďalekej travertínovej kope Sivá Brada. Celý tento komplex sa kvôli svojej topografickej zhode s Jeruzalemom nazýva aj „Spišský Jeruzalem“. Krížovú cestu, ktorú pripravili bohoslovci tretieho ročníka z Kňazského seminára biskupa Jána Vojaššáka, viedol spišský biskup Mons. Štefan Sečka.

Lukáš Stolárik

Jozef kardinál Tomko s pracovníkmi diecéznych inštitúcií

Banská Bystrica, 30. marca (TK KBS) - Vo štvrtok 29. marca sa v priestoroch biskupského úradu v Banskej Bystrici uskutočnilo stretnutie cirkevných zamestnancov s kardinálom Jozefom Tomkom. Zástupcovia inštitúcií Banskobystrickej diecézy prijali povzbudivé slová otca kardinála, ktorý ocenil rôznorodosť pastoračných a sociálnych činností podchytených v diecéze. Kardinál Tomko poukázal na to, čo s Božou pomocou vzniklo v diecéze od marca 1990, keď v Banskej Bystrici vysvätil pre diecézu biskupa.

Jozef Tomko podčiarkol aj duchovnú hodnotu každodennej práce, ktorú zamestnanci cirkevných inštitúcií, zväčša laici, denne vykonávajú. „Ste spolupracovníkmi na čomsi, čo je naozaj Božia vinica, je to služba veriacim aj neveriacim,“ dodal Tomko. Prítomných povzbudil, aby sa nebáli byť otvorení aj voči neveriacim a vôbec všetkým ľuďom. V spomienkach sa vrátil k 19. marcu 1990, keď v Banskej Bystrici pre tunajšiu diecézu vysvätil biskupa, Mons. Rudolfa Baláža. Biskupská vysviacka v Banskej Bystrici bola jednou z troch po sebe nasledujúcich na Slovensku po páde totality. „Ján Pavol II. vyšiel s menovaním v tej dobe najmä pre tých kandidátov, ktorým režim prekážal,“ zamyslel sa Tomko. Slovom „treba vám ďakovať Pánu Bohu,“ pán kardinál poukázal na diela cirkvi na území diecézy, ktoré sa od spomínaného roku 1990 vďaka Božiemu požehnaniu podarilo uskutočniť.

Vzácného hosťa na diecéznej pôde privítal administrátor Banskobystrickej diecézy Mons. Marián Bublinec a poďakoval kardinálovi Tomkovi za prijatie pozvania do Banskej Bystrice. Prítomných zamestnancov biskupského úradu, pastoračných a sociálno-zdravotníckych inštitúcií menovite predstavil riaditeľ biskupského úradu Mons. Vladimír Farkaš. Mons. Jozef Štrba odovzdal kardinálovi publikáciu Posynodálneho dokumentu Zostaň s nami, Pane, ktorá zjednocuje pastoračné smerovanie diecézy. -zj-

V Badíne celoslovenské stretnutie nemocničných kňazov

Banská Bystrica – Badín, 30. marca (TK KBS) – Celoslovenské stretnutie nemocničných kňazov sa konalo 29. marca v Kňazskom seminári v Badíne, kde ich pozval predseda Rady pre pastoraáciu v zdravotníctve pri Konferencii biskupov Slovenska, spišský biskup Štefan Sečka. Kňazi, ktorí sa starajú o pastoraáciu chorých a zomierajúcich, sa stretávajú dvakrát do roka. „Zvykne-

me dvakrát do roka, jesenné stretnutie robíme v charite v Smokovci a jarné stretnutie väčšinou v Banskej Bystrici – Badíne,“ hovorí Juraj Jendrejovský, duchovný správca Univerzitnej nemocnice v Martine.

O stretnutí informoval spišský biskup Štefan Sečka. „Tri ciele boli, tak som si stanovil aj po rozhovore s nemocničnými kňazmi jednak sa zísť, povzbudiť, pripraviť stretnutie na určitú tému na jeseň a potom ten tretí rozmer príprava konferencie Kresťan v dnešnej nemocnici v Martine, ktorá bude po Veľkej noci.“ Na konferenciu do Martina pozvala jedna z organizátorov, lekárka Mária Kočišová. „Siedma konferencia Kresťan v dnešnej nemocnici je na tému emócie a medicína. Srdečne by som pozvala všetkých, ktorí pracujú v nemocnici, tak lekárov ako zdravotné sestry a ostatný zdravotný personál. Zmyslom tejto konferencie je spojiť odbornosť s cirkevným učením. Aby my, ako veriaci, sme sa vedeli postaviť do polohy, kedy čo môžem a čo nemôžem,“ uviedla pre Rádio LUMEN Mária Kočišová. **Rádio LUMEN**

Posolstvo pôstneho obdobia charita pretavila do pomoci v Ugande

Bratislava, 29. marca (TK KBS) - Začiatkom marca odštartovala Slovenská katolícka charita (SKCH) kampaň „Pôstna krabička pre Afriku“. Ku koncu prvého mesiaca zbierky (k 29. marcu) sa vyzbieralo 17 492 EUR. Finančný obnos poputuje do Ugandy na dostavbu Centra pre deti postihnuté HIV/AIDS. Sprievodnými podujatiami kampane sú projekcie filmu Dar lásky pre Ugandu a diskusie so spolupracovníčkami SKCH z Ugandy vo vybraných školách a farnostiach na Slovensku. Laická misionárka Margita Kačányiová a zdravotná sestra Catharine Riria v rámci globálneho a rozvojového vzdelávania zvyšujú povedomie o nebezpečenstve HIV/AIDS a o dopadoch klimatických zmien na obyvateľstvo v jednej z najchudobnejších krajín afrického kontinentu.

V uplynulých dňoch bolo po Slovensku rozdistribuovaných pätnásťtisíc krabičiek s vyobrazenou ugandskou HIV pozitívnu sirotou Sally – tvárou kampane „Pôstna krabička pre Afriku“.

Kampaň „Pôstna krabička pre Afriku“ venuje zvýšenú pozornosť deťom – postihnutým vírusom HIV a ochorením AIDS v Ugande.

Prezident SKCH a spišský diecézny biskup Mons. Štefan Sečka ďakuje všetkým darcom za to, že posolstvo pôstneho obdobia pretavili do konkrétnej pomoci – krabičku naplnili duchovným povzbudením a finančným darom, ktoré znamenajú nádej a šancu na lepší život pre ugandské HIV pozitívne deti. **Ivana Pástorová**

Pochodmi za život vyvrcholia kampaň združenia Fórum života

Bratislava/Košice, 26. marca (TK KBS) - V Bratislave a Košiciach sa v nedeľu 25. marca konali pochody za život v súvislosti s vrcholiacim Dňom počatého dieťaťa. V Košiciach sa pochodu podľa informácií od organizátorov z občianskeho združenia Deti sv. Alžbety zúčastnilo okolo 1 500 ľudí oproti vlaňajším 400. V Bratislave sa pochod takéhoto charakteru konal po prvýkrát a zúčastnilo sa ho vyše 500 prevažne mladých ľudí.

BRATISLAVA

V Bratislave sa bezprostredne pred pochodom konala svätá omša v katedrále svätého Martina, ktorú celebraval bratislavský arcibiskup Stanislav Zvolenský spolu so svojim pomocným biskupom Jozefom Halťkom a ďalšími kňazmi. Potom sa na Hviezdoslavovom námestí o 18:30 začal samotný pochod za život. Tichý pochod s transparentmi a sviečkami viedol z Hviezdoslavovho námestia ulicami Starého mesta cez Hlavné námestie na Bezručovu ulicu k pamätníku nenarodených pri Modrom kostolíku. Pochodu za život sa zúčastnili aj viacerí poslanci NR SR, europoslankyňa Anna Záborská, obaja bratislavskí biskupi, ale najmä veľa mladých ľudí, ktorí tvorili väčšinu účastníkov.

Pri pamätníku nenarodených sa prítomným krátko prihovorili arcibiskup Zvolenský, europoslankyňa Anna Záborská, Anna Kováčová, matka ôsmich detí a lekárka-psychiatricka a Michal Makovník, otec mladej rodiny. Pochod účastníci zakončili minútou ticha. „Cieľom pochodu bolo pripomenúť spoločnosti, že sme ľudmi od počatia, že každá ľudská bytosť má prirodzené právo na život. Zámerom bolo aj mobilizovať spoločnosť k pomoci matkám a rodinám, aby sa každé počaté dieťa mohlo narodiť. Zvolili sme symboliku tichého pochodu, aby sme sa pripodobnili počatým deťom, ktoré sa nemôžu samé ozvať za svoje práva.“ – vysvetlil ciele pochodu výkonný riaditeľ Fóra života Marek Michalčík.

Pochod za život v Bratislave zorganizovalo občianske združenie Fórum života v spolupráci s Fórum kresťanských inštitúcií a ďalšími organizáciami.

KOŠICE

Stovky ľudí prišli podporiť nedeľný Pochod za život v Košiciach. Dóm sv. Alžbety naplnili veriaci rôznych vekových kategórií – prišli celé rodiny, študenti i dôchodcovia. Podujatie, podporujúce ochranu života už od jeho počiatku, sa začalo svätou omšou, celebrovanou košickým arcibiskupom, metropolitom Bernardom Boberom. Ten súčasne požehnal pamätník na počesť nenarodených detí, ktorý bude umiestnený na košickom cintoríne Rozália. Po ukončení bohoslužby sa sprievod vydal na tichý pochod centrom mesta.

Prvou zastávkou sprievodu bolo súsošie Imaculaty, kde účastníci pochodu umiestnili fotografie počatých detí. Potom sa presunul pred budovu Ústavného súdu SR. Tam so svojím príhovorom vystúpil prezident organizácie Alfa z Maďarska Dr. Imre Téglásy. Poďakoval Slovákom za podporu podobných podujatí u nich doma a všetkým prítomným odkázal: „Maďari milujú slovenské počaté deti!“

„Často hovoríme o banálnych veciach veľkým krikom. Možno o takýchto veľkých veciach treba hovoriť opačným spôsobom,“ uviedol na margo tichého pochodu košický arcibiskup Bernard Bober. „Týmto gestom chceme povedať, aby ľudia rozmýšľali. Lebo bez rozmýšľania nebudeme múdri a bez múdrosti a usporiadania si vecí v hlave a v srdci toho veľa nedosiahneme. Môžeme byť technicky vyspelí, ale keď je porušovaná tá základná vec – právo na život, tak si myslím, že máme pred sebou chabú budúcnosť. Buďme zodpovední k vlastnému životu, aj k životu počatých,“ uviedol B. Bober.

Účastníkov pochodu zdobili biele stužky a mnohí niesli v rukách transparenty s výzvami na podporu ochrany nenarodených detí. Niektorí niesli vlajky s maľbami na tému počatý život a šťastná rodina. „Mnohé z nich namaľovali naši študenti z Gymnázia sv. Tomáša Akvinského v Košiciach. Boli sme milo prekvapení, že všetci spracovali zadanú tému pozitívne, oslavujúc počatý život,“ uviedla jedna z pedagogičiek gymnázia.

Modlitba Krížovej cesty a záverečné požehnanie ukončilo nedeľný Pochod za život v Košiciach. Prices-tovali naň aj ľudia z Bardejova, Prešova, Sečoviec a ďalších miest a obcí. „Keďže Ježiš sám povedal, že ja som Cesta, Pravda a Život, tak ja si osobne myslím, že každý, kto je proti životu, je vlastne proti Kristovi. A ak v našom štáte budeme proti životu, čiže proti Kristovi, taká civilizácia nemôže byť šťastná. Dnes sa skôr vyzdvihujú iné hodnoty, ktoré vedú k smrti a nie k životu,“ uviedla mladá žena, ktorá sa so svojím transparentom taktiež zapojila do podujatia, organizovaného občianskym združením Deti sv. Alžbety v spolupráci s Inštitútom rodiny a Fórum života.

Marek Michalčík a Mária Čigášová
foto Stanislav Vinter

Svetlo Sviečkovej manifestácie spred 24. rokov nezhasína

Bratislava, 26. marca (TK KBS) – Hviezdoslavovým námestím v Bratislave v nedeľu 25. marca zneli slová úcty a vďačnosti tým, ktorí sa pred 24. rokmi prišli so zapálenými sviečkami modliť za náboženskú i občiansku slobodu. Z pódia, na ktorom na koncerte „Za slobodu a život“ vystúpila skupina Komajota, sa prítomným prihovoriли viacerí rečníci.

Medzi osobnosťami účastníkov spomienky pozdravili bratislavský arcibiskup a metropolita Mons. Stanislav Zvolenský, zvolávateľ Sviečkovej manifestácie Ján Čarnogurský, prvý podpredseda vlády SR Ján Figel', spoluzakladateľ Ústavu pamäti národa Marián Gula a predseda Fóra kresťanských inštitúcií František Neupauer. Ten priniesol aj zvukový pozdrav pre zhromaždenie z Poľska od Andreja Poltavského, manžela Wandy Poltavskej, ktorá pre chorobu do Bratislavy prísť nemohla. „Svätý otec, blahoslavený Ján Pavol II hovoril a moja manželka po ňom opakovala – usilujte sa byť svätými. Pracujte na sebe a robte dobro druhým!“

Arcibiskup Zvolenský zdôraznil, že základné ľudské práva patria každej ľudskej osobe, bez rozdielu od počatia po prirodzenú smrť. „Náboženská viera, hlboké ľudské presvedčenie robí ľudí citlivými a silnejšími aj pre zápas v občianskom rozmere, pre zodpovednosť v spoločenskom živote.“, pridal sa k nemu Figel' a pripomenul, že ani sloboda, ani demokracia, ani ľudské práva nebudú fungovať sami od seba.

Ján Čarnogurský vo svojom príhovore poukázal na to, že Sviečková manifestácia sa zaslúžila o našu slobodu, avšak pripomenul: „Slobodu máme, ale o slobodu treba stále zápasiť. Tak to bolo vždy v dejinách a tak to vždy aj bude. Raz proti polícii, raz proti finančníkom a korupčníkom. Ale nezabúdajme, opäť aj v slobode sme úspešní. Sme silný a úspešný národ. Nezabúdajme na to. Začalo to pri sviečkach!“

Marián Gula príhovor zakončil výzvou vyrozprávať odkaz Sviečkovej manifestácie pre budúcnosť. Naučiť tých, ktorí nezažili udalosti Bratislavského veľkého piatku bezprostredne, aby dokázali prečítať či interpretovať tento odkaz a aplikovať ho v udalostiach súčasnosti.

V záverečnom príhovore spomienkovej slávnosti predseda Fóra kresťanských inštitúcií František Neupauer poukázal na to, že tak ako solúnski bratia priniesli evanjelium, písmo, zákony a kultúru pre nás, pre všetkých, rovnako tak „Utrpenie modliacich sa a ponížených prinavrátilo slobodu - pre nás pre všetkých. Svetlo bratislavského Veľkého piatku nie je možné uhasiť ani dažďom, ani vodnými delami. Horí pre nás, pre všetkých. Pre každého občana tejto krajiny.“

Po položení zapálených sviečok pri pomníku Sviečkovej manifestácie a krátkej modlitbe nasledovala svätá omša v Dóme svätého Martina, ktorú slúžil arcibiskup Zvolenský.

Program Spomienky na sviečkovú manifestáciu vyvrcholil sprievodom na Hviezdoslavovo námestie a modlitbovým Večeraďom.

Jozef Predáč

V Prešove pripravili spomienku na Bratislavský veľký piatok

Prešov, 26. marca (TK KBS) - V nedeľu 25. marca sa pri Mariánskom súsoší (Panny Márie Pomocníci) v Prešove zišlo takmer 100 veriacich, aby si pripomenuli 22. výročie Bratislavského veľkého piatku. Pri tejto príležitosti sa tiež uskutočnilo Celomestské večeraďo Mariánskeho kňazského hnutia (MKH).

Výročie v príhovore pripomenul organizátor večeraďiel Štefan Benčo. Večeraďo modlitby sprevádzal duchovný z MKH Oto Gabor. Po modlitbe sa prítomní odobrali k soche Krista, kde sa pomodlili Korunku Božieho milosrdenstva a odtiaľ odišli v sviečkovom sprievode do prešovskej Konkatedrály na svätú omšu, ktorá bola súčasťou modlitbového večeraďa.

Jakub Halčák

Cenu Igric za filmovú a dokumentárnu tvorbu získal Marek Poláček

Bratislava, 28. marca (TK KBS) – Ocenenie - Igric za filmovú a televíznu dokumentárnu tvorbu získal projektový manažér studio LUX Marek Poláček. Symbolickú sošku z bronzovej zliatiny a finančnú odmenu si prezval za réžiu filmu Kláštorisko – o záchrane ruín kartuziánskeho kláštora v Slovenskom raji. Ceny Slovenského filmového zväzu, Únie slovenských televíznych tvorcov a Literárneho fondu mu odovzdali v kine Lumière v Bratislave, kde vyhlásili aj víťazov 20. cien slovenskej filmovej kritiky za audiovizuálnu tvorbu roku 2011.

O Igrica bojovalo 86 diel.

Porota rozhodla aj udelení ďalších ocenení v kategóriách – hraná tvorba pre kina, animovaná filmová tvorba a herecký výkon vo filmovom alebo televíznom diele. Ďalší laureáti si odniesli tvorivé prémie. Prehľadka víťazných filmov bude vo štvrtok 29. marca (od 13:00 h) v kine Lumière. Igric je najstaršia filmová cena udeľovaná na Slovensku. Prvé ceny vyhlásili pred 45 rokmi - 18. decembra 1967, ďalšie v rokoch 1968 a 1969. Po zákaze slovenského FITEZu (Filmový a televízny zväz), ktorý ceny udeľoval, ich obnovili v roku 1993. **Štefan Vraštiak**

STRUČNE Z DOMOVA

Od ministra si prevzal medailu aj 90-ročný katolícky kňaz

Bratislava – Minister školstva SR Eugen Jurzyca v súvislosti so stredajším Dňom učiteľov v Historickej budove Národnej rady SR odovzdal 26. marca medailu a ďakovné listy 50 osobnostiam za ich prácu na poli pedagogiky. Veľkú medailu sv. Gorazda si za celoživotnú obetavú prácu prevzal aj 90-ročný katolícky kňaz Ladislav Burian, ktorý ešte pred piatimi rokmi vyučoval.

Zdroj: TASR (www.tasr.sk)

Odovzdanie relikvie svätých Andreja Svorada a Beňadika

Nitra - Nitriansky biskup Mons. Viliam Judák odovzdal relikviu svätých Andreja Svorada a Beňadika Rytierskemu Rádu Krista z Jeruzalemského chrámu z Poľska počas svätej omše 25. marca v Katedrále sv. Emeráma v Nitre. Rád chce šíriť úctu k týmto svätcom aj medzi veriacimi v Poľsku. Svätý Andrej Svorad je Poliakom blízky, je totiž ich rodák.

Miroslav Lyko

Ružencový maratón v Prešove

Prešov – Modlitbový ružencový maratón sa uskutočnil z 23. na 24. marca v saleziánskom kostole Dona Bosca v Prešove. Ruženec sa modlili Saleziáni spolupracovníci /ASC/, združenie PMP/ADMA/ a saleziánske rodiny. Tohtoročný maratón, v rámci ktorého sa prítomní zúčastnili aj na svätej omši a na krížovej ceste „Za záchranu počatých detí, viedol don Jozef Gibala. Jakub Halčák

Pastoračné centrum zorganizovalo Kampaň za počatý život

Ružomberok - Univerzitné pastoračné centrum (UPaC) v Ružomberku pripravilo „Kampaň za počatý život“. Od 20. do 25. marca pripravilo rôzne podujatia. Vďaka nim mali zamestnanci i študenti KU možnosť duchovne podporiť kampaň modlitbou svätého ruženca alebo krížovou cestou za nenarodené deti. Dobrovoľníci v priestoroch univerzity rozdávali letáky a biele stužky na podporu úcty k životu. Nedeľné premietanie filmu *Láska je voľba*, zachytávajúceho život svätej Gianny Berettovej-Mollovej, ukončila kampaň na pôde KU. Lucia Melková

Krížová cesta s bl. biskupom Vasilom v Bratislave - Petržalke

Bratislava - V nedeľu 25. marca po sv. liturgii v kostole Svätej Rodiny v Bratislave – Petržalke veriaci oboch obradov meditovali o utrpení nášho Pána počas krížovej cesty, ktorú pripravil o. Ľubomír Matejovič. Duchovný otec miestnej gréckokatolíckej farnosti bol oslovený miestnym rímskokatolíckym farárom o. Jozefom Du-

com, aby pripravil gréckokatolícku krížovú cestu pre oba katolícke obrady. Popri Ježišovom utrpení veriaci mali možnosť rozjímať aj o utrpení patróna farnosti bl. Vasil'a, biskupa.

Zdroj: www.grkatba.sk

V Prešove sa konala vedecká konferencia o religionistike

Prešov - Gréckokatolícka teologická fakulta (GTF PU) v Prešove usporiadala 29. marca vedeckú konferenciu s názvom „Dejiny religionistiky na Slovensku“. Konferencia bola venovaná pamiatke zomrelého religionistu Jána Komorovského (zomrel 20. marca 2012), za ktorého sa účastníci konferencie pomodlili.

Jednotliví prednášatelia priblížili tých autorov, ktorí sa zaslúžili o vznik tejto akademickej disciplíny na Slovensku, prezentovali súčasný stav religionistiky a poukázali na jej budúce perspektívy v slovenskom kontexte.

Monika Slodičková

Docent Chalupický prednášal o Zápoľských na Spiši na pôde KU

Ružomberok - Členovia Katedry histórie Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity zorganizovali 28. marca hosťovskú prednášku doc. Ivana Chalupického, bývalého zakladajúceho člena Katedry náboženskej výchovy a histórie (predchodkyne dnešnej Katedry histórie). Prednáška bola určená prednostne pre doktorandov Katedry histórie FF KU. Docent Chalupický priblížil vo svojom vystúpení rod Zápoľských na Spiši do roku 1526, keď pútavo opísal pôsobenie členov tohto významného rodu v Uhorsku v 15. a začiatkom 16. storočia na území dnešného Slovenska a Spiša.

ff.ku.sk

V Bobrovci a Terchovej sa konal jarný kurz Cesty zrenia

Bobrovec/Terchová – Takmer 30 mladých chlapcov a dievčat sa uplynulý víkend, od 23. do 25. marca, zišli na jarnom kurze Ciest zrenia v Bobrovci a v Terchovej. Cieľom stretnutí bolo nadchnúť mladých pre animátorstvo, zažiť dynamiku etáp mladých ktorým sa venujú, cez aktivity a úlohy, priblížiť fungovanie stretiek v rôznych saleziánskych strediskách ako i vyzdvihnúť úlohu animátora.

Veronika Dolná

Vo Vrúcku zomrela sr. M. Claudia Brajerová

Vrúcka – Vo veku nedožitých 91 rokov zomrela vo štvrtok 29. marca vo Vrúcku neďaleko Martina počas svätej omše sr. M. Claudia Brajerová z Kongregácie sestier Božského Výkupiteľa. V čase totality viedla ako provinciálna predstavená dlhšie obdobie Slovenskej provincie SDR.

Sr. Agneska Peterova